

فهرست مطالب

صفحه

3	ترجمه عبارات مهم درس اول
5	ترجمه عبارات درس دوم
8	ترجمه عبارات درس سوم
10	ترجمه عبارات درس چهارم
14	ترجمه عبارات درس پنجم
16	لغات مهم درس اول
16	لغات مهم درس دوم
17	لغات مهم درس سوم
18	لغات مهم درس چهارم
18	لغات مهم درس پنجم
19	جمع مکسرهای عربی
24	کلمات مترادف
27	کلمات متضاد
32	اصطلاحات
34	متشابهات

هاترجه عبارات مهم درس اول دوازدهم

داروی تو در وجود { فود } پوست و نمی بینی / و بیماری ات { نیز } از فودت است و مس نمی کنی	دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَاتْبِصِرُ / وَ دَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ
دواء مبتدا - ك مضاف اليه - فيك خبر شبه جمله [في + ك] جارو مجرور - ما تبصر مزارع منفی (باب افعال) - داء مبتدا - ك مضاف اليه - منك خبر شبه جمله [من + ك] جارومجرور - لا تشعر مزارع منفی	
آيا گمان می کنی که تو جسمی کوچک هستی ؟ / در حالی که در تو جهان بزرگتری در هم پیچیده است (پنهان شده است)	أَتَزَعُمُ أَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ / وَ فَيْكَ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ
أ حرف استفهام - تزعم فعل مضارع - أن حرف مشبهة بالفعل - ك اسم أن - جرم خبر أن - صغير صفت - فيك (في + ك) جارومجرور - انطوى فعل ماضی باب انفعال - العالم فاعل - الأكبر صفت (اسم تفضیل)	
مردم از جهت نیاکان و اجداد یکسان اند / پدرشان آدم و مادر { شان } مها است	النَّاسُ مِنْ جَهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ / أَبُوهُمْ آدَمُ وَ الْأُمُّ حَوَاءُ
الناس مبتدا - من جهة جارومجرور - الآباء مضاف اليه - أكفاء خبر (مفردش : كفو) - أبو مبتدا - هم مضاف اليه - آدم خبر - الأم مبتدا - حواء خبر	
پس علم را به دست بیاور (به کمک علم رستگار شو) و برای آن جانیشینی را طلب نکن / چرا که مردم ، مرده و صامبان علم زنده اند	فَقَفُرٌ بَعْلِمٍ وَلَا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا / فَالْنَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ
ف فاعل امر [ریشه اش : فوز] - بعلم جارومجرور - لا تطلب فعل نهی - به جارومجرور - بدلًا مفعول - الناس مبتدا - موتی خبر (مفردش میت) - اهل مبتدا - العلم مضاف اليه - احياء خبر (مفردش : حي)	
گویى فشنود سافتن همه مردم هدفی است که به دست نمی آید	كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ!
كأن حرف مشبهة بالفعل - إرضاء اسم كأن (مصدر باب افعال) - جميع مضاف اليه - الناس مضاف اليه - غايه خبر كأن - لا تدرك جمله وصفیه (فعل مضارع مجهول) (باب افعال)	
بی گمان ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم ؛ امید است شما فردورزی کنید	﴿ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴾
إن حرف مشبهة بالفعل - نا اسم إن - جعلنا خبر إن ، فعل ماضی و نا فاعلش - ه مفعول اول - قرآنًا مفعول دوم - عربياً صفت - لعل حرف مشبهة بالفعل - كم اسم لعل - لون خبر لعل ، فعل مضارع و فاعلش ضمیر بارز واو	
این ، روز (رستافیز ایت ولی شما نمی دانستید	﴿ فَهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ وَ لَكِنِّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾
هذا مبتدا - يوم خبر - البعث مضاف اليه - لکن حرف مشبهة بالفعل - كنتم لا تعلمون (ماضی استمراری) (فعل ناقصه + مضارع منفی)	
همانا فداوند کسانی را که در راه او صف در صف پیکار می کنند ، دوست دارد؛ گویى آن ها سافتمانی استوار هستند	﴿ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوقٌ ﴾
إن حرف مشبهة بالفعل - الله اسم إن - يحب خبر إن (فعل مضارع باب افعال) - الی مفعول - یقاتلون فعل مضارع باب مفاعلة - فی سبیل جارومجرور - حقاً حال - كأن حرف مشبهة بالفعل - هم اسم كأن - بنیان خبر كأن - مرصوص (اسم مفعول)	
بیز آن چه به ما آموختی ، هیچ دانشی نداریم	﴿ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ﴾
لا ، لای نفی جنس - علم اسم لای نفی جنس - لنا خبر لای نفی جنس (جارومجرور) - ما مستثنی - علمت فعل ماضی باب تفعیل - نا مفعول	
هیچ گنجی بی نیاز کننده تر از قناعت نیست	لَا كَنْزَ أَعْنَى مِنَ الْقَنَاعَةِ
لا (لای نفی جنس) - كنز اسم لای نفی جنس - أعنى خبر لای نفی جنس (اسم تفضیل) - من القناعة جارومجرور	
به کسانی که غیر خدا را فرا می خوانند، دشنام ندهید چرا که { آنان نیز } به فداوند دشنام دهند	﴿ لَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ ﴾

لا تَسُبُّوا فِعْلَ نَهْيٍ - الَّذِي مَفْعُولٌ - يَدْعُونَ فِعْلَ مَضَارِعٍ - مِنْ دُونَ جَارِوْمَجْرُورٍ - اللَّهُ مِضَافٌ إِلَيْهِ - يَسُبُّوْا (دَرِ اَصْلِ : يَسُبُّونَ) فِعْلٌ مَضَارِعٍ - اللَّهُ مَفْعُولٌ	
و سَفَنَ اَنْ هَا نَبَايِدَ تُو رَا غَمْگِينِ سَازد زِيْرَا اَرْجَمَنْدِي ، هَمِه اَز اَنْ فداست	﴿ وَ لَا يَحْرُزَنَّكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴾
لا يَحْرُزَنَّ فِعْلَ نَهْيٍ - كَمَفْعُولٍ - قَوْلٌ فَاعِلٌ - هُم مِضَافٌ إِلَيْهِ - إِنَّ حَرْفٌ مِشْبَهَةٌ بِالْفِعْلِ - الْغَزَّةُ اسْمٌ إِنَّ - لِلَّهِ جَارِوْمَجْرُورٍ - جَمِيعًا تَأْكِيدٌ	
اِي كِه نَابْفِرْدَانِه بِه دُودِمَانِ اِفْتَفَارِ مِي كِنِي / مَرْدِمِ تَنَهَا اَز يَكِ مَادِرِ وَ يَكِ پدر هستند	أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِمَّا النَّاسُ لِأُمَّمٍ وَ لِأَبِّ
أَيُّ مَنَادَا - هَا حَرْفٌ تَنْبِيْهٍ - الْفَاخِرُ صِفْتٌ (اسْمٌ فَاعِلٌ) - بِالنَّسَبِ جَارِوْمَجْرُورٍ - النَّاسُ مَبْتَدَا - لِأُمَّمٍ جَارِوْمَجْرُورٍ - لِأَبِّ جَارِوْمَجْرُورٍ	
أَيَا اَنَانِ رَا مِي بِنِي كِه اَز نَقْرِه ، آهِن ، مَسِ يَا طَلَا آفْرِيْدِه شُدِه اَنْدِ؟	هَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ فِضَّةٍ / أَمْ حَدِيدٍ أَمْ نَحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ
هَلْ حَرْفٌ اسْتِفْهَامٍ - تَرَا فِعْلٌ مَضَارِعٍ - هُم مَفْعُولٌ - خُلِقُوا فِعْلٌ مَاضِي مَجْهُولٌ - مِنْ فِضَّةٍ جَارِوْمَجْرُورٍ - حَدِيدٍ وَ نَحَاسٍ وَ ذَهَبٍ مَعْطُوفٌ	
بَلَكِه اَنَانِ رَا مِي بِنِي كِه اَز تَكِّه هَايِ گَلِي آفْرِيْدِه شُدِه اَنْدِ / اَيَا بِه جَزِ گُوشْتِ وَ اسْتَفْوَانِ وَ پِي هَسْتَنْدِ؟	بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طَيِّبَةٍ / هَلْ سَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ ؟
هَلْ حَرْفٌ اسْتِفْهَامٍ - تَرَا فِعْلٌ مَضَارِعٍ - هُم مَفْعُولٌ - خُلِقُوا فِعْلٌ مَاضِي مَجْهُولٌ - مِنْ طَيِّبَةٍ جَارِوْمَجْرُورٍ - لَحْمٍ مِضَافٌ إِلَيْهِ - عَظْمٌ وَ عَصَبٌ مَعْطُوفٌ	
اِفْتَفَارِ تَنَهَا فِرْدِي اسْتَوَارِ ، شَرْمِ ، پَاكدامِنِي وَ اَدَبِ اسْتِ	إِمَّا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ
الْفَخْرُ مَبْتَدَا - لِعَقْلِ خَبْرٌ شَبْهَةٌ جَمْلَةٌ (جَارِوْمَجْرُورٍ) - ثَابِتٍ صِفْتٌ - حَيَاءٌ وَ عَفَافٌ وَ أَدَبٌ (مَعْطُوفٌ)	
هَرِ غِذَايِي كِه نَامِ فِدَاوَنْدِ بَرِ اَنْ ذَكْرِ نَمِي شُودِ ، بَدُونِ شَكِّ اَنْ يَكِ بِيْمَارِي اسْتِ وَ هِيْجِ فَيْرِ وَ بَرَكْتِي دَرِ اَنْ نِيْسْتِ	كُلُّ طَعَامٍ لَا يُدَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَةٌ فِيهِ
كُلُّ مَبْتَدَا - طَعَامٍ مِضَافٌ إِلَيْهِ - لَا يُدَكَّرُ جَمْلَةٌ وَصْفِيْهِ (مَضَارِعٌ مَنْفِيٌّ مَجْهُولٌ) - اسْمٌ نَائِبٌ فَاعِلٌ - اللَّهُ مِضَافٌ إِلَيْهِ - عَلَيْهِ جَارِوْمَجْرُورٍ - هُوَ مَبْتَدَا - دَاءٌ خَبْرٌ - لَا (لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ) - بَرَكَةٌ اسْمٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ - فِيْهِ خَبْرٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ (جَارِوْمَجْرُورٍ)	
بِي گَمَانِ فِدَا دَارَايِ بَفَشَشِ بَرِ مَرْدِمِ اسْتِ ، وَ لِي بِيْشْتَرِ مَرْدِمِ سِپَاسِ گذاري نمی کنند	﴿ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴾
إِنَّ حَرْفٌ مِشْبَهَةٌ بِالْفِعْلِ - اللَّهُ اسْمٌ إِنَّ - لَذُو خَبْرٌ إِنَّ - فَضْلٌ مِضَافٌ إِلَيْهِ - عَلَى النَّاسِ جَارِوْمَجْرُورٍ - لَكِنَّ حَرْفٌ مِشْبَهَةٌ بِالْفِعْلِ - أَكْثَرُ اسْمٌ لَكِنَّ (اسْمٌ تَفْضِيلٌ) - النَّاسُ مِضَافٌ إِلَيْهِ - لَا يَشْكُرُونَ خَبْرٌ لَكِنَّ [فِعْلٌ مَضَارِعٌ مَنْفِيٌّ وَ فَاعِلٌشْ ضَمِيرٌ وَاو]	
اَنْگَارِ (گُويِي) مِشْتَرِي دَرِ فَرِيْدِ كَالَا شَكِّ دَارِدِ وَ لِي فَرُوشَنْدِه بَرِ فَرُوشِ اَنْ مِصْمَمِ اسْتِ	كَأَنَّ الْمُشْتَرِيَ مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ؛ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا
كَأَنَّ حَرْفٌ مِشْبَهَةٌ بِالْفِعْلِ - الْمُشْتَرِيَ اسْمٌ كَأَنَّ (اسْمٌ فَاعِلٌ) - مُتَرَدِّدٌ خَبْرٌ كَأَنَّ (اسْمٌ فَاعِلٌ) - فِي شِرَاءِ جَارِوْمَجْرُورٍ - الْبِضَاعَةُ مِضَافٌ إِلَيْهِ - لَكِنَّ حَرْفٌ مِشْبَهَةٌ بِالْفِعْلِ - الْبَائِعُ اسْمٌ لَكِنَّ (اسْمٌ فَاعِلٌ) - عَازِمٌ خَبْرٌ لَكِنَّ (اسْمٌ فَاعِلٌ) - عَلَى بَيْعِ جَارِوْمَجْرُورٍ - هَا مِضَافٌ إِلَيْهِ	
اَنْ كِتَابِ { كِه } هِيْجِ شَكِي دَرِ اَنْ نِيْسْتِ ، هِدَايْتِي بَرَايِ پَرِهِيْزِگَارَانِ اسْتِ	﴿ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴾
ذَلِكَ مَبْتَدَا (اسْمٌ اِشَارَةٌ) - الْكِتَابُ عَطْفٌ بَيَانٌ - لَا رَيْبَ فِيْهِ جَمْلَةٌ حَالِيْهِ [لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ + رَيْبٌ اسْمٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ + فِيْهِ خَبْرٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ (جَارِوْمَجْرُورٍ)] - هُدًى خَبْرٌ - لِّلْمُتَّقِينَ جَارِوْمَجْرُورٍ [اسْمٌ فَاعِلٌ]	
اِي پِيَامِبِرِ ، كَسَانِي كِه دَرِ كَفْرِ شَتَابِ مِي وَرَزَنْدِ ، نَبَايِدَ تُو رَا اَنْدِهْگِيْنِ سازند	﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْرُزَنَّكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ﴾
أَيُّ مَنَادَا - هَا حَرْفٌ تَنْبِيْهٍ - الرَّسُولُ صِفْتٌ - لَا يَحْرُزَنَّ فِعْلٌ نَهْيٍ - كَمَفْعُولٍ - الَّذِينَ فَاعِلٌ - يُسَارِعُونَ فِعْلٌ مَضَارِعٌ بَابٌ مَفَاعَلَةٌ - فِي الْكُفْرِ جَارِوْمَجْرُورٍ	
پَرُورِدْگَارَا ، اَنْ پِه تَوَانَشِ رَا هِيْجِ نِدَارِيْمِ ، بَرِ مَا تَمْمِيْلِ نَكِنِ	﴿ رَبَّنَا وَ لَا تُحْمَلْنَا مَا لِإِطَاقَةِ لَنَا بِهِ ﴾
رَبٌّ مَنَادَا - نَا مِضَافٌ إِلَيْهِ - لَا تُحْمَلُ فِعْلٌ نَهْيٌ (بَابٌ تَفْعِيْلٌ) - نَا مَفْعُولٌ - مَا مَفْعُولٌ - لَا (لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ) - طَاقَةٌ اسْمٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ - لَنَا خَبْرٌ لَای نَفِيٌّ جِنْسٌ [جَارِوْمَجْرُورٍ] - بِهِ جَارِوْمَجْرُورٍ	

پاک است آن { فدایی } که بنده اش را شبانه از مسجدالمرام تا مسجدالاقصی مرکت داد	﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى﴾
سبحان مفعول مطلق - الّذي مضاف الیه - اسری فعل ماضی (باب افعال) - یعبّد جارومجرور - ه مضاف الیه - لیلاً ظرف زمان - من المسجد (جارومجرور) (اسم مکان) - الحرام صفت - الی المسجد جارومجرور - الأقصی صفت (اسم تفضیل)	
و با آنان به { شیوه ای } که نکوتر است بمث کن ؛ قطعاً پروردگارت به { مال } کسی که از راهش گم شده ، داناتر است	﴿وَجَادِلْهُمْ بَالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مِمَّنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾
جادل فعل امر باب مفاعلة - هم مفعول - بالّتی جارومجرور - هی مبتدا - احسن خبر (اسم تفضیل) - إنّ حرف مشبّهة بالفعل - ربّ اسم إنّ - ک مضاف الیه - [هو أعلم] خبر إنّ - هو مبتدا - أعلم خبر (اسم تفضیل) - من جارومجرور (اسم موصول) - ضلّ فعل ماضی - عن سبیل جارومجرور - ه مضاف الیه	
و نفسم ا بی گناه نمی شمارم ؛ زیرا نفس ، بسیار دستور دهنده به بدی است؛ مگر این که پروردگارم رحم کند	﴿وَمَا أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُرَىٰ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَرَحِمَ رَبِّي﴾
ما اتّبرئ فعل مضارع منفی باب تفعیل (متکلم وحده) - نفس مفعول (مونث) - ی مضاف الیه - إنّ حرف مشبّهة بالفعل - النفس اسم إنّ - لام تأکید + اّمارة خبر (اسم مبالغه) [- بالسوء جارومجرور - ما مستثنی - رحّم فعل ماضی - ربّ فاعل - ی مضاف الیه	
گفتند : هیچ دانشی نداریم ؛ قطعاً تو بسیار دانای نهران ها هستی	﴿قَالُوا لَا عَلِمْنَا لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾
قالوا فعل ماضی و فاعلش ضمیر واو - لا (لای نفس جنس) - علم اسم لای نفی جنس - لنا خبر لای نفی جنس (جارومجرور) - إنّ حرف مشبّهة بالفعل - ک اسم أنّ (أنّ ضمیر فصل) - علامّ خبر أنّ (اسم مبالغه) - الغیوب مضاف الیه (مفردش : غیب)	
و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم.	﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا﴾
جعلنا فعل ماضی [فاعلش : نا] - السماء مفعول - سقفاً مفعول دوم - محفوظاً صفت (اسم مفعول)	

هاترجه عبارات مهم درس دوم دوازدهم

به خدا، اگر سرزمینهای هفتگانه باهرچه زیر آسمانهایش ان هست به من داده میشد تا در مورد مورچه ای از خدا نافرمانی کنم و پوست بویی را از آن به زور بگیرم. ا نگاه نمیدادم	وَاللَّهِ ، نُو أُعْطِيتُ الْأَقَالِيمَ السَّبْعَةَ بِمَا تَحْتِ أَفْلَکِهَا عَلَيَّ أَنْ أَعْصِي اللَّهَ فِي مَلَأَةٍ أَسْلَبْتُهَا جُلْبَ شَعِيرَةٍ ، مَا فَعَلْتُ
وَ (واو قَسَم) - الله مجرور به حرف قَسَم - نُو (ادات شرط) - أُعْطِيتُ فعل شرط (فعل ماضی مجهول) - بِمَا (باب افعال صیغه متکلم وحده - الاقالیم مفعول (مفردش : اقلیم) - السبعة (صفت) - ما جارومجرور - تحت ظرف مکان - افلاک مضاف الیه (مفردش فلک) - ها مضاف الیه - أنّ اعصی مضارع منصوب (باب نیست) (متکلم وحده) - الله مفعول - فی مَلَأَةٍ جارومجرور - اسلَبْتُ فعل مضارع (متکلم وحده) - ها مفعول - جُلْبَ مفعول دوم - شَعِيرَةٍ صفت - مَا فَعَلْتُ ماضی منفی (جواب شرط)	
آلفرد از زمان کودکی اش به این ماده اهتمام ورزید (علاقمند شد) و با جدّیت برای بهینه سازی آن کار کرد	إِهْتَمَّ الْفَرْدُ مِنْذُ صَغَرِهِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ ، وَعَمِلَ عَلَيَّ تَطْوِيرَهَا مُجِدًّا
إهتم فعل ماضی (باب افتعال) - آلفرد فاعل - مِنْذُ صَغَرِهِ جارومجرور - ه مضاف الیه - بهذه جارومجرور - المادّة عطف بیان - عمِلَ فعل ماضی - عَلَيَّ تطویر جارومجرور (مصدر باب تفعیل) - ها مضاف الیه - مُجِدًّا حال [اسم فاعل]	
آزمایشگاه کوپکی را سافت تا در آن آزمایش هایش را اجرا کند	بَنَى مُخْتَبَرًا صَغِيرًا لِيُجْرِيَ فِيهِ تَجَارِبَهُ
بنی فعل ماضی - مُخْتَبَرًا مفعول - صَغِيرًا صفت - لِيُجْرِيَ مضارع منصوب (باب افعال) - فيه جارومجرور - تجارب مفعول (مفردش : تجربة) - ه مضاف الیه	
پس کارش را با پشتکار ادامه داد تا این که توانست ماده « دینامیت » را اختراع کند	فَقَدْ وَاصَلَ عَمَلَهُ دَوْبًا ، حَتَّى اسْتَطَاعَ أَنْ يَخْتَرَعَ مَادَّةَ «الدِّينَامِيْتِ»
قد واصل فعل ماضی (باب مفاعلة) - عمّل مفعول - ه مضاف الیه - دَوْبًا حال - استطاع فعل ماضی (باب استفعال) - أن يخرع مضارع منصوب (باب افتعال) - مادّة مفعول - الدینامیت مضاف الیه	
بعد از این که دینامیت را اختراع کرد رؤسای شرکت های سافت و	بَعْدَ أَنْ اخْتَرَعَ الدِّينَامِيْتِ ، أَقْبَلَ عَلَيَّ شِرَائِهِ رُؤَسَاءُ شَرِكَاتِ الْبِنَاءِ

ساز ، معادن و نیروهای مسلح به فرید آن روی آوردند در حالی که برای استفاده از آن مشتاق بودند	وَالْمَنَاجِمِ وَالْقَوَاتِ الْمُسَلَّحَةِ وَ هُمْ مُشْتَاقُونَ لِاسْتِخْدَامِهِ
بعد ظرف - اخترع فعل ماضی باب افتعال - الدینامیت مفعول - اقبل فعل ماضی باب افعال - علی شراء جارومجرور - ه مضاف الیه - رؤساء فاعل (مفردش : رئیس) - شركات مضاف الیه - البناء مضاف الیه - المناجم معطوف (مفردش : منجم) - القوات معطوف (مفردش : القوة) - المسلحة صفت (اسم مفعول) - و (واو حالیه) - (هم مشتاقون) جمله حالیه - هم مبتدا - مشتاقون خبر (اسم مفعول) - لاستخدام جارومجرور (باب استفعال) - ه مضاف الیه	
دینامیت در همه نقاط جهان پخش شد	اِنْتَشَرَ الدِّينَامِيْتُ فِي جَمِيعِ اَنْحَاءِ الْعَالَمِ
انتشر فعل ماضی (باب افتعال) - الدینامیت فاعل - فی جميع جارومجرور - أنحاء مضاف الیه - العالم مضاف الیه	
آلفرد به سافت دهها کارخانه و کارگاه در بیست کشور پرداخت	قَامَ الْفِرْدُ بِاِنْشَاءِ عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ وَالْمَعَامِلِ فِي عَشْرِينَ دَوْلَةً
قام فعل ماضی - الفرد فاعل - بإنشاء جارومجرور (مصدر باب افعال) - عشرات مضاف الیه - المصانع مضاف الیه - (مفردش : المصنع اسم مکان) - المعامل معطوف (مفردش : المعمل اسم مکان) - فی عشرين جارومجرور - دولة تمييز	
و کارهای سفت او را در کندن تونل ها و شکافتن کانال ها و سافت راه ها و مفر معادن و تبدیل کوه ها و تپه ها به دشت های قابل کشت ، آسان نمود	و سَهَّلَتْ اَعْمَالَهُ الصَّعْبَةَ فِي حَفْرِ الْاَنْفَاقِ وَ شَقِّ الْقَنْوَاتِ وَ اِنْشَاءِ الطَّرِيقِ وَ حَفْرِ الْمَنَاجِمِ وَ تَحْوِيلِ الْجِبَالِ وَ التَّلَالِ اِلَى سُهُولٍ صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ
سهلت فعل ماضی (باب تفعیل) - اعمال مفعول - ه مضاف الیه - الصعبة صفت - فی حفر جارومجرور - الأنفاق مضاف الیه (مفردش : نفق) - شق معطوف (فعل نیست بلکه مصدر است) - القنوات مضاف الیه (مفردش : قنات) - إنشاء معطوف (مصدر باب افعال) - الطرق مضاف الیه (مفردش : الطريق) - حفر معطوف (مصدر) - المناجم مضاف الیه - تحويل معطوف (مصدر باب تفعیل) - الجبال مضاف الیه - التلال معطوف (مفردش : تل) - إلى سهول جارومجرور - صالحة صفت (اسم فاعل) - للزراعة جارومجرور	
از جمله کارهای بزرگی که به وسیله این ماده انجام شد ، شکافتن (مفر) زمین در کانال « پاناما » بود با مقداری از دینامیت که به چهل تن رسید	وَ مِنَ الْأَعْمَالِ الْعَظِيمَةِ الَّتِي مَتَّتْ بِوَسِطَةِ هَذِهِ الْمَادَّةِ تَفْجِيرَ الْأَرْضِ فِي قَنَاةِ « بَنَمَا » بِمِقْدَارٍ مِنَ الدِّينَامِيْتِ بَلَغَ أَرْبَعِينَ طَنًا
من الأعمال خبر مقدم (جارومجرور) - العظيمة صفت - التي صفت - متت فعل ماضی (باب نیست) - بواسطة جارومجرور - هذه مضاف الیه - المادة عطف بیان - تفجير مبتدای مؤخر (مصدر باب تفعیل) - الارض مضاف الیه - فی قناة جارومجرور - بنما مضاف الیه - بمقدار جارومجرور - من الدینامیت جارومجرور - بلغ فعل ماضی - أربعين مفعول - طنًا تمييز (مععدد)	
جنگ ها زیاد شد و ابزارهای کشتار و ویرانی با این ماده زیاد شد	ازدادت الحروب و كثرت ادوات القتل و التخريب بهذه المادة
ازدادت فعل ماضی (باب افتعال) - الحروب فاعل - كثرت فعل ماضی - ادوات فاعل - القتل مضاف الیه - التخريب معطوف (مصدر باب تفعیل) - بهذه جارومجرور - المادة عطف بیان	
اگرچه هدف او از اختراع آن ، کمک به انسان در زمینه آبادانی و سافت و ساز بود	وَ اِنْ كَانَ عَرَضُهُ مِنْ اِخْتِرَاعِهِ مُسَاعَدَةَ الْاِنْسَانِ فِي مَجَالِ الْاِعْمَارِ وَ الْبِنَاءِ
كان فعل ناقصه - عرض اسم كان - ه مضاف الیه - من اختراع جارومجرور (مصدر باب افتعال) - ه مضاف الیه - مساعدة خبر كان (مصدر باب مفاعلة) - الانسان مضاف الیه - فی مجال جارومجرور - الإعمار مضاف الیه (مصدر باب افعال) - البناء معطوف	
یکی از روزنامه های فرانسوی هنگام مرگ برادر دیگرش عنوان اشتباهی را منتشر کرد	نَشَرَتْ اِحْدَى الصُّحُفِ الْفَرَنْسِيَّةِ عِنْدَ مَوْتِ اَخِيهِ الْاٰخَرِ عُنْوَانًا خَطَا
نشرت فعل ماضی - إحدى فاعل - الصحف مضاف الیه (مفردش : صحيفة) - الفرنسية صفت - عند طرف - موت مضاف الیه - أخ مضاف الیه - ه مضاف الیه - الآخر صفت (اسم تفضیل) - عنواناً مفعول - خطأ صفت	
نوبل از این عنوان امساس گناه و ناامیدی کرد	شَعَرَ نُوْبِلٌ بِالذَّنْبِ وَ بِخَيِّبَةِ الْأَمَلِ مِنْ هَذَا الْعُنْوَانِ
شعر فعل ماضی - نوبل فاعل - بالذنب جارومجرور - بخيبة جارومجرور - بالأمل مضاف الیه - من هذا العنوان عطف بیان	
ثروتش را برای فرید هوازی طلائی بفشید تا اشتباهش را تصحیح کند	وَ مَنَحَ ثَرْوَتَهُ لِشِرَاءِ الْجَوَائِزِ الذَّهَبِيَّةِ لِكَيْ يُصَحِّحَ خَطَاةَ
منح فعل ماضی - ثروة مفعول - ه مضاف الیه - لشرای جارومجرور - الجوائز مضاف الیه - الذهبية صفت - لكي يصحح مضارع منصوب (باب تفعیل) - خطأ مفعول - ه مضاف الیه	

این جایزه هر سال به کسی که به بشریت سود برساند، در زمینه های که آن ها را مشخص کرده است ، بخشیده می شود	مُنِحُ هَذِهِ الْجَائِزَةُ فِي كُلِّ سَنَةٍ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ حَدَدَهَا
مُنِحُ فعل مضارع مجهول - هَذِهِ نائب فاعل - الْجَائِزَةُ نائب فاعل - فِي كُلِّ جارومجرور - سَنَةٍ مضاف اليه - الی مَنْ جارومجرور - يُفِيدُ فعل مضارع (باب افعال) - الْبَشَرِيَّةَ مفعول - فِي مَجَالَاتٍ جارومجرور - حَدَدَ جمله وصفیه (فعل ماضی باب تفعیل) - ها مفعول	
و اما آیا امروزه جوایز به کسی که شایسته آن است ، داده می شود؟	وَلَكِنْ هَلْ تُعْطَى الْجَوَائِزُ الْيَوْمَ لِمَنْ هُوَ أَهْلٌ لِذَلِكَ؟!
ولیکن حرف عطف - هَل حرف استفهام - تُعْطَى مضارع مجهول - الْجَوَائِزُ نائب فاعل - الْيَوْمَ ظرف زمان - لِمَنْ جارومجرور - هُوَ مبتدا - أَهْلٌ خبر - لِذَلِكَ جارومجرور	
هر افتراع علمی و نوآوری در فناوری دو بخش دارد : یک بخش سودمند و یک بخش زیانبار	لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ وَ اِبتِكَارٍ فِي التَّقْنِيَّةِ وَجْهَانِ: وَجْهٌ نَافِعٌ وَ وَجْهٌ مُضِرٌّ
لِكُلِّ خبر مقدم شبه جمله (جارومجرور) - اخْتِرَاعٍ مضاف اليه (مصدر باب افتعال) - عِلْمِيٍّ صفت - اِبتِكَارٍ معطوف (مصدر باب افتعال) - وَجْهَانِ: التقنیة جارومجرور - وَجْهَانِ مبتدای مؤخر (مثنی و مؤنث) - نَافِعٌ صفت (اسم فاعل) - مُضِرٌّ صفت (اسم فاعل)	
تکنیک (فناوری) شیوه یا هنری در انجام کاری است ، یا شیوه ای که به شغلی اختصاص دارد، یا علم صنعت جدید است	التَّقْنِيَّةُ اسْلُوبٌ أَوْ فَنٌّ فِي إِنْجَازِ عَمَلٍ ، أَوْ طَرِيقٌ يَخْتَصُّ مِهْنَةً، أَوْ عِلْمٌ الصَّنَاعَةِ الْحَدِيثَةِ
التَّقْنِيَّةُ مبتدا - اسْلُوبٌ خبر - فَنٌّ معطوف - فِي إِنْجَازِ جارومجرور (مصدر باب افعال - دقت کنید انفعال نیست) - طَرِيقٌ معطوف - يَخْتَصُّ جمله وصفیه (مضارع باب افعال) - مِهْنَةً مضاف اليه - الصَّنَاعَةِ مضاف اليه - الْحَدِيثَةِ صفت	
بی گمان دنیائتان نزد من از بزرگی در دهان ملفی که آن را می بود، پست تر است	إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لَأَهْوَنُ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ تَقَضُّمُهَا
إِنَّ حرف مشبهة بالفعل - دُنْيَا اسم إن - كُمْ مضاف اليه - عِنْدِي عند ظرف - مِنْ وَرَقَةٍ ی مضاف اليه - جَرَادَةٍ مضاف اليه - تَقَضُّمُهَا جارومجرور - فِي فَمِ جارومجرور - جَرَادَةٍ مضاف اليه - تَقَضُّمُ جمله وصفیه (فعل مضارع) - ها مفعول	
علی را چه کار با نعمتی که نابود می شود و لذتی که نمی ماند؟!	مَا لِعَلِيٍّ وَ لِنَعِيمٍ يَفْنَى وَ لَذَّةٍ لَا تَبْقَى؟!
لِعَلِيٍّ جارومجرور - لِنَعِيمٍ جارومجرور - يَفْنَى ینفی جمله وصفیه (مضارع) - لَذَّةٍ معطوف - لَا تَبْقَى جمله وصفیه (فعل مضارع منفی)	
از به فواید رفتن فرد و زشتی لغزش به فدا پناه می بریم و از او یاری می بوییم	نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قُبْحِ الزَّلْلِ وَ بِهِ نَسْتَعِينُ
نَعُوذُ فعل مضارع (متکلم مع الغير) - بِاللَّهِ جارومجرور - مِنْ سُبَاتِ جارومجرور - الْعَقْلِ مضاف اليه - قُبْحِ معطوف - الزَّلْلِ مضاف اليه - وَ بِهِ جارومجرور - نَسْتَعِينُ جارومجرور - نَسْتَعِينُ فعل مضارع باب استفعال	
گل، فاکس مفلوط شده با آب است ، و گاهی به آن نامیده می شود اگر چه رطوبت از آن برطرف شده باشد	الطَّيْنُ تُرَابٌ مُخْتَلِطٌ بِالْمَاءِ وَ قَدْ يُسَمَّى بِذَلِكَ وَ إِنْ زَالَتْ عَنْهُ الرُّطُوبَةُ
الطَّيْنُ مبتدا - تُرَابٌ خبر - مُخْتَلِطٌ صفت (اسم فاعل) - بِالْمَاءِ جارومجرور - قَدْ يُسَمَّى فعل مضارع باب تفعیل - بِذَلِكَ جارومجرور - وَ إِنْ زَالَتْ فعل ماضی - عَنْهُ جارومجرور - الرُّطُوبَةُ فاعل	
نهنگ برای بیرون آوردن روغن از کبدش برای سافت مواد آرایشی شکار می شود	الْحَوْتُ يُصَادُ لِاسْتِخْرَاجِ الزَّيْتِ مِنْ كَبِدِهِ لِصِنَاعَةِ مَوَادِّ التَّجْمِيلِ
الْحَوْتُ مبتدا - يُصَادُ خبر (فعل مضارع مجهول) - لِاسْتِخْرَاجِ جارومجرور (مصدر باب استفعال) - الزَّيْتِ مضاف اليه - مِنْ كَبِدِهِ مضاف اليه - لِصِنَاعَةِ جارومجرور - مَوَادِّ التَّجْمِيلِ مضاف اليه - صِنَاعَةِ جارومجرور - مَوَادِّ مضاف اليه (مصدر باب تفعیل)	
خفاش تنها میوان اللبون الوحید الذی یقدر علی الطیران	الْخَفَّاشُ هُوَ الْحَيَوَانُ اللَّابُونُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ

الخُفَّاش مبتدا - هُوَ (ضمير فصل) - الحيوان خبر - اللَّبُون صفت - الوحيد صفت - الَذَى صفت - يقدر فعل مضارع - عَلَى الطَّيْران جارومجرور	
تعداد مورچه در جهان تقریباً یک میلیون برابر تعداد انسان است	عَدَدُ النَّمْلِ فِي الْعَالَمِ يَفُوقُ عَدَدَ الْبَشَرِ مِليُونِ مَرَّةٍ تَقْرِيباً
عَدَدُ مبتدا - النَّمْل مضاف اليه - فِي الْعَالَمِ جارومجرور - يَفُوقُ خبر (فعل مضارع) - عَدَدُ مفعول - الْبَشَر مضاف اليه - مِليُونِ جارومجرور - مَرَّةٍ مَرَّةٍ تَمْيِيز - تَقْرِيباً مفعول مطلق	
فرس پاندا هنگام تولد از نظر اندازه کوچکتر از موش است	دُبُّ الْبَانِدَا عِنْدَ الْوِلَادَةِ أَصْغَرُ حَجْمًا مِّنَ الْفَأْرِ
دُبُّ مبتدا - الْبَانِدَا مضاف اليه - عِنْدَ ظرف - الْوِلَادَةِ مضاف اليه - أَصْغَرُ خبر (اسم تفضيل) - حَجْمًا تَمْيِيز - مِّنَ الْفَأْرِ جارومجرور	
زرافه ناشنوا است و تارهای صوتی ندارد	الرَّزَافَةُ بِكَمَاءٍ لَيْسَتْ لَهَا أَحْبَالٌ صَوْتِيَّةٌ
الرَّزَافَةُ مبتدا - بِكَمَاءٍ خبر - لَيْسَتْ فعل ناقصه - لَهَا خبر مقدم لَيْسَ (جارومجرور) - أَحْبَالٌ اسم مؤخر لَيْسَتْ - صَوْتِيَّةٌ صفت	
برگ { درخت } زیتون ، نماد صلح است	وَرَقَّةُ الزَّيْتُونِ رَمْزُ السَّلَامِ
وَرَقَّةُ مبتدا - الزيتون مضاف اليه - رَمْزُ خبر - السَّلَامِ مضاف اليه	
این دو دفتر ، فندان به یک گشت علمی در اینترنت پرداختند	هَاتَانِ الْبِتْنَانِ قَامَتَا بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ فِي الْإِنْتَرْنِتِ مُبْتَسِمَتَيْنِ
هَاتَانِ مبتدا - الْبِتْنَانِ عطف بيان - قَامَتَا خبر (فعل ماضی) - بِجَوْلَةٍ جارومجرور - عِلْمِيَّةٍ صفت - فِي الْإِنْتَرْنِتِ جارومجرور - مُبْتَسِمَتَيْنِ حال (اسم فاعل)	
تماشایی ها امروز تیم پیروزشان را با فوشمالی تشویق می کنند	يُشَجِّعُ الْمُتَفَرِّجُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزَ فَرِحِينَ الْيَوْمَ
يُشَجِّعُ فعل مضارع باب تفعیل - الْمُتَفَرِّجُونَ فاعل (اسم فاعل) - فَرِيقَهُمُ مفعول - الْفَائِزَ خبر (اسم فاعل) - فَرِحِينَ حال - الْيَوْمَ ظرف زمان	
و سست نگردید و غمگین نشوید در مالی که شما برترید	﴿ وَ لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلُونَ ﴾
لا تهنوا فعل نهی - لا تحزنوا فعل نهی - (انتم الاعلون) جمله حالیه - انتم مبتدا - الْأَعْلُونَ خبر (مفردش : أعلى اسم تفضیل)	
مردم { ابتدا } یک امت بودند، آن گاه خداوند پیامبران را مژده دهنده فرستاد	﴿ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ ﴾
كَانَ فعل ناقصه - النَّاسُ اسم کان - أُمَّةً خبر کان - وَاحِدَةً (اسم فاعل) - فَبَعَثَ فعل ماضی - اللَّهُ فاعل - النَّبِيِّينَ مفعول - مُبَشِّرِينَ حال (اسم فاعل)	
ولی و سرپرست شما تنها خدا و رسول اوست و کسانی که ایمان آورده اند ؛ همان ها که نماز را برپا می دارند و در مال رکوع زکات می دهند	﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ ﴾
وَلِيُّ مبتدا - كُمْ مضاف اليه - اللَّهُ خبر - رَسُولُهُ مضاف اليه - الَّذِينَ آمَنُوا الذين معطوف - الَّذِينَ يُقِيمُونَ الذين معطوف - الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ مضاف اليه - وَ هُمْ رَاكِعُونَ مضاف اليه	

ترجمه عبارات مهم درس سوم دوازدهم

پس به (برکت) رمتی از سوی خدا با آنان نرمفو شدی و اگر تندفو و سنگدل بودی، بی گمان از اطرافت پراکنده می شدند	﴿ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ قَطًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ ﴾
بِمَا جارومجرور - مِنَ اللَّهِ جارومجرور - لِنْتَ فعل ماضی (لَانَ - يَلِينُ) - لَهُمْ جارومجرور - لَوْ حرف شرط - كُنْتَ فعل ناقصه و تَ اسم كُنْتَ - قَطًّا خبر كُنْتَ - غَلِيظَ خبر دوم كُنْتَ - الْقَلْبِ مضاف اليه - لَأَنْفَضُوا [لام تأكيد + انفضوا فعل ماضی باب انفعال] - مِنْ حَوْلِ جارومجرور - كَ مضاف اليه	

به سوی پدرش رفت ، پس پدر او را بوسید و نزد خود نشاند	رَاحَ نَحْوَ وَالِدِهِ فَاقْبَلَهُ الْاَبُ وَ اجْلَسَهُ عِنْدَهُ
رَاحَ فعل ماضی - نَحْوَ ظرف مکان - وَالِدِ مضاف الیه (اسم فاعل) - ه مضاف الیه - قَبِلَ فعل ماضی (باب تفعیل) - ه مفعول - الْاَبُ فاعل - اجْلَسَ فعل ماضی (باب افعال) - عِنْدَ ظرف مکان - ه مضاف الیه	
رسول خدا (ص) هنگامی که او را دید که فقط پسرش را بوسید ، آزرده شد	انزَعَجَ رَسُولُ اللّٰهِ (ص) حِيْنَ رَاَهُ لَمْ يُقْبَلْ اِلَّا ابْنَهُ
انزَعَجَ فعل ماضی باب انفعال - رسول فاعل - اللّٰه مضاف الیه - حِيْنَ ظرف زمان - رَاَ فعل ماضی - ه مفعول - لَمْ يُقْبَلْ مضارع مجزوم باب تفعیل - ابْنَهُ - اِبْنِ مستثنی - ه مضاف الیه	
شیمای پیامبر (ص) را در کودکی در آغوش می گرفت و با او بازی می کرد	كَانَتْ الشَّيْمَاءُ تَحْضُنُ النَّبِيَّ (ص) صَغِيْرًا وَ تُلَاعِبُهُ
كَانَتْ فعل ناقصه - الشَّيْمَاءُ اسم كانت - تَحْضُنُ خبر كانت فعل مضارع - النَّبِيَّ مفعول - صَغِيْرًا حال - تُلَاعِبُ مضارع (باب مفاعلة) - ه مفعول	
او را نزد رسول خدا (ص) بردند، پس او را شناخت و گرمی داشت و جامه خود را برای او پهن کرد	فَاخَذُوْهَا عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ (ص) فَعَرَفَهَا وَ اَكْرَمَهَا وَ بَسَطَ لَهَا رِدَاءَهُ
اَخَذُوا فعل ماضی - ه مفعول - عِنْدَ ظرف - رسول مضاف الیه - اللّٰه مضاف الیه - عَرَفَ فعل ماضی - ه مفعول - اَكْرَمَ فعل ماضی باب افعال - ه مفعول - بَسَطَ فعل ماضی - لَهَا جارومجرور - رِدَاءَهُ مضاف الیه	
به او بین ماندن ، با عزّت و ممتزمانه همراه او یا سالم و راضی برگشتن به سوی قومش اختیار داد	خِيَرَهَا بَيْنَ الْاِقَامَةِ مَعَهُ مُعَزَّزَةً اَوْ الْعُوْدَةِ اِلَى قَوْمِهَا سَالِمَةً رَاضِيَةً
خِيَرَ فعل ماضی (باب تفعیل) - ه مفعول - بَيْنَ ظرف - الْاِقَامَةُ مضاف الیه (مصدر باب افعال) - مَعَ ظرف - ه مضاف الیه - مُعَزَّزَةً حال (اسم فاعل) مفعول - الْعُوْدَةُ معطوف - الی قوم جارومجرور - سَالِمَةً حال (اسم فاعل) - رَاضِيَةً حال (اسم فاعل)	
شیمای قومش را انتصاب کرد ؛ پس پیامبر (ص) او را آزاد کرد و با امتراهم به سوی قومش فرستاد	اخْتَارَتِ الشَّيْمَاءُ قَوْمَهَا فَاَعْتَقَهَا رَسُوْلُ اللّٰهِ (ص) وَ اَرْسَلَهَا اِلَى قَوْمِهَا بِاِعْزَازٍ
اخْتَارَتِ فعل ماضی (باب افتعال) - الشَّيْمَاءُ فاعل - قَوْمَهَا مفعول - رسول فاعل - اللّٰه مضاف الیه - اَرْسَلَتْ فعل ماضی (باب افعال) - ه مفعول - اِلَى قوم جارومجرور - ه مضاف الیه - بِاِعْزَازٍ جارومجرور (مصدر باب افعال)	
پس اسلام آورد و از برادرش دفاع کرد و قومش را به اسلام دعوت نمود	فَاَسْلَمَتْ وَ دَافَعَتْ عَن اٰخِيْهَا وَ دَعَتِ قَوْمَهَا اِلَى الْاِسْلَامِ
اَسْلَمَتْ فعل ماضی (باب افعال) - دَافَعَتْ فعل ماضی (باب مفاعلة) - عَن اَخِ جارومجرور - ه مضاف الیه - دَعَتِ فعل ماضی - قَوْمَهَا مفعول - ه مضاف الیه (مصدر باب افعال)	
آیا امید داری که زنده بمانی تا از میوه، آن بفوری؟	اُ تَأْمَلُ اَنْ تَعِيْشَ حَتّٰى تَاْكُلَ مِنْ ثَمَرِهَا؟!
تَأْمَلُ فعل مضارع - اَنْ تَعِيْشَ مضارع منصوب - حَتّٰى تَأْمَلُ مضارع منصوب - مِنْ ثَمَرِ جارومجرور	
آیا نمی دانی که آن معمولاً میوه نمی دهد مگر بعد از ده سال؟	اُ لَا تَعْلَمُ اَنْهَا لَا تُثْمِرُ عَادَةً اِلَّا بَعْدَ عَشْرِ سَنَوَاتٍ؟!
اَحْرَفِ استفهام - لَا تَعْلَمُ مضارع منفی - اَنْ حرف مشبیه بالفعل - ه اسم اَنْ - لَا تُثْمِرُ مضارع منفی (باب افعال) - عَادَةً مفعول مطلق - بَعْدَ مستثنی - عَشْرَ مضاف الیه - سَنَوَاتٍ تمییز (معدود)	
دیگران درفتانی را کاشتند و ما از میوه های آن ها خوردیم و ما درفتانی را می کاریم تا دیگران از میوه های آن ها بخورند	عَرَسَ الْاٰخَرُوْنَ اَشْجَارًا فَنَحْنُ اَكْلُنَا مِنْ ثَمَرِهَا وَ نَحْنُ نَعْرِسُ اَشْجَارًا لِكِيْ يَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِهَا الْاٰخَرُوْنَ

عَرَسَ فعل ماضى - الآخرون فاعل (اسم تفضيل) - اشجاراً مفعول - نَحْنُ مبتدا - أَكَلْنَا خبر (فعل ماضى) - نا فاعل - مِن ثَمَارِ جارومجرور - ها مضاف اليه - نَحْنُ مبتدا - نَعْرَسُ خبر (فعل مضارع) - اشجاراً مفعول - لِكى تَأْكُلُ مضارع منصوب - مِن ثَمَارِ جارومجرور - ها مضاف اليه - الآخرون فاعل (اسم تفضيل)	
كشاورز پير با فوشمالى گفت: ميوه دادن اين درفت په سريع است	قَالَ الْفَلَّاحُ الْعَجُوزُ فَرِحًا: مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ!
قَالَ فعل ماضى - الْفَلَّاحُ فاعل (اسم مبالغه) - الْعَجُوزُ صفت - فَرِحًا حال - مَا أَسْرَعَ فعل تعجب (اسم تفضيل نيست) - هَذِهِ مضاف اليه	
انسانى نيست كه نهالى را بكارد مگر اينكه فداوند به اندازه آن چه از ميوه آن نهال خارج مى شود ، برايش پاداش نوشته است	مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدْرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ هَمْرٍ ذَلِكَ الْغَرْسِ
مِنْ رَجُلٍ جارومجرور - يَغْرِسُ فعل مضارع - غَرْسًا مفعول - كَتَبَ فعل ماضى - اللَّهُ فاعل - لَهُ مِنَ الْأَجْرِ جارومجرور - قَدْرَ مفعول - ما مضاف اليه - يَخْرُجُ فعل مضارع - مِنْ هَمْرٍ جارومجرور - ذَلِكَ مضاف اليه - الْغَرْسِ بيان	
هرپيژى با انفاق كم مى شود جز علم	كُلُّ شَيْءٍ يَنْقُضُ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمَ
كُلُّ مبتدا - شَيْءٍ مضاف اليه - يَنْقُضُ خبر (فعل مضارع) - بِالْإِنْفَاقِ جارومجرور - الْعِلْمَ مستثنى	
هر پيژى جز ذات او نابودشدى است	﴿ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ﴾
كُلُّ مبتدا - شَيْءٍ مضاف اليه - هَالِكٌ خبر (اسم فاعل) - وَجْهَهُ مستثنى - ه مضاف اليه	
هرپيشمى در روز قيامت گريان است جز سه پيشمى : پيشمى كه در راه فدا بيدار ماند و پيشمى كه از مراه هاى فدا برهم نهاده شد و پيشمى كه از ترس فدا لبريز شد	كُلُّ عَيْنٍ بِأَكْيَةِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ: عَيْنٌ سَهَرَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ عَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ وَ عَيْنٌ فَاضَتْ مِنْ حَشْيَةِ اللَّهِ
كُلُّ مبتدا - عَيْنٍ مضاف اليه - يَوْمِ ظرف زمان - الْقِيَامَةِ مضاف اليه - ثَلَاثَ مستثنى - أَعْيُنٍ تمييز (معدود) - سَهَرَتْ جمله وصفيه (فعل ماضى) - فى سبيل جارومجرور - اللَّهُ مضاف اليه - غَضَّتْ جمله وصفيه (فعل ماضى مجهول - باب نيست) - عَنْ مَحَارِمِ جارومجرور - اللَّهُ مضاف اليه - فَاضَتْ جمله وصفيه (فعل ماضى) - مِنْ حَشْيَةِ جارومجرور - اللَّهُ مضاف اليه	
هر دو گروه در راه موبى هستند	كِلَا الْجَمَاعَتَيْنِ إِلَى خَيْرٍ
كِلَا مبتدا - الْجَمَاعَتَيْنِ مضاف اليه - إِلَى خَيْرٍ خبر (جارومجرور)	
اينان دانش فرا مى گيرند و نادان را دانا مى كنند . اينان برترند ؛ (من) براى ياد دادن برانگيخته شده ام ؛ سپس با آن ها نشست	هَؤُلَاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَ يُفْقَهُونَ الْجَاهِلِ. هَؤُلَاءِ أَفْضَلُ؛ بِالتَّعْلِيمِ أُرْسِلْتُ. ثُمَّ قَعَدَ مَعَهُمْ
هؤلاء مبتدا - يَتَعَلَّمُونَ خبر (مضارع باب تفعل) - يُفْقَهُونَ معطوف (فعل مضارع باب تفعل) - الْجَاهِلِ مفعول (اسم فاعل) - هَؤُلَاءِ مبتدا - أَفْضَلُ خبر (اسم تفضيل) - بالتعليم جارومجرور (مصدر باب تفعل) - أُرْسِلْتُ فعل ماضى مجهول (باب افعال ، متكلم وحده) - قَعَدَ فعل ماضى - مَعَ ظرف - هُمْ مضاف اليه	

هترجمه عبارات مهم درس چهارم دوازدهم

این آفرینش فداست. به من نشان دهید کسانی که غیر از اویند، چه آفریده اند؟	﴿ هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾
هَذَا مبتدا - خَلَقَ خبر - اللَّهُ مضاف اليه - فَأَرُونِي أمر باب افعال - ن (نون وقايه) - ي مفعول - مَاذَا مفعول - خَلَقَ فعل ماضى	
تعادل طبيعت چه زيباست! فداوند براى آن نظمى آفریده است كه	مَا أَجْمَلَ الطَّبِيعَةَ تَوَازُنًا! خَلَقَ اللَّهُ لَهَا نِظَامًا يَحْكُمُ جَمِيعَ

بر همهء موهوبات از گیاه، میوان و موهوبات دیگری که باهم زندگی می کنند ، مکومت می کند	الْمَوْجُودَاتِ مِنْ نَبَاتٍ وَ حَيَوَانٍ وَ كَائِنَاتٍ أُخْرَىٰ يَعْيشُ بَعْضُهَا عَلَىٰ بَعْضٍ
ما أَجْمَلُ فعل تعجب - الطبیعة مفعول - خَلَقَ فعل ماضی - الله فاعل - لها جارومجرور - نظاماً مفعول - يَحْكُمُ جمله وصفیه (فعل مضارع) - جميع مفعول - الموجودات مضاف الیه - من نباتٍ جارومجرور - حیوان معطوف - کائنات معطوف - أُخرى صفت (اسم تفضیل) - يعیش فعل مضارع - بعضُ فاعل - على بعض جارومجرور	
در نتیجه تعادل و آرامش (ثبات) در آن تمقق می یابد	فَيَتَحَقَّقُ التَّوْازُنُ وَ الْإِسْتِقْرَارُ فِيهَا
هرگونه ناهماهنگی ای (شکافی ، نقصی) در نظم آن ، منجر به ویران سازی اش و مرگ هرکسی که در آن است می شود	أَيُّ حَلَلٍ فِي نِظَامِهَا يُؤَدِّي إِلَى تَخْرِيْبِهَا وَ مَوْتِ مَنْ فِيهَا
أَيُّ مبتدا - حَلَلٍ مضاف الیه - فی نظام جارومجرور -ها مضاف الیه - یؤدی فعل مضارع مجهول باب تفعیل - إلى تخریب جارومجرور (مصدر باب تفعیل) - ها مضاف الیه - مَوْتِ معطوف - مَنْ مضاف الیه - فیها جارومجرور	
آلودگی هوا که موجب باران های اسیدی می شود	تَلَوُّثُ الْهَوَاءِ الَّذِي يُسَبِّبُ أَمْطَارًا حَمَاضِيَّةً
تَلَوُّثُ (مصدر باب تَفَعَّلَ) - الْهَوَاءِ مضاف الیه - الَّذِي صفت - يُسَبِّبُ فعل مضارع باب تفعیل - امطاراً مفعول - حَمَاضِيَّةِ صفت	
زیاده روی در به کارگیری مشرک کش های (سموم) کشاورزی و کودهای شیمیایی	الْإِكْتِنَارُ فِي اسْتِخْدَامِ الْمُبِيدَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ وَالْأَسْمِدَةِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ
الاکتار (مصدر باب افعال) - فی استخدام جارومجرور (مصدر باب استفعال) - المبيدات مضاف الیه - الزراعيّة صفت - الأسمدة معطوف - الكيماوية صفت	
تولید زباله های صنعتی و فانگی	إِجَادُ النِّفَايَاتِ الصَّنَاعِيَّةِ وَ الْمَنْزِلِيَّةِ
إِجَادُ (مصدر باب افعال) - النفايات مضاف الیه - الصناعيّة صفت - المنزليّة معطوف	
انسان در فعالیت هایش که منجر به بی نظمی (به هم خوردگی) این تعادل می شود، نسبت به طبیعت چه ستمکار است	مَا أَظْلَمَ الْإِنْسَانَ لِلطَّبِيعَةِ فِي نَشَاطَاتِهِ الَّتِي تُؤَدِّي إِلَى اخْتِلَالِ هَذَا التَّوْازُنِ!
ما أَظْلَمَ فعل تعجب - الانسان مفعول - للطبیعة جارومجرور - فی نشاطات جارومجرور - ه مضاف الیه - الّتی صفت - تُؤدّی فعل مضارع مجهول باب تفعیل - الی اختلال جارومجرور - هذا مضاف الیه - التوازن مضاف الیه (مصدر باب تفاعل)	
باید این داستان را با دقت بفهانیم تا از کارهای ویرانگر انسان نسبت به ممیت زیست آگاهی یابیم	لِنَقْرَأَ هَذِهِ الْقِصَّةَ قِرَاءَةً دَقِيقَةً لِكَيْ نَطَّلِعَ عَلَى أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الْمُخْرَبَةِ لِلْبِيئَةِ
لِنَقْرَأَ فعل امر غایب - هذه مفعول - القصة عطف بیان - قراءة مفعول مطلق نوعی - دقیقه صفت - لکی نَطَّلِعَ مضارع منصوب (باب افتعال) - على افعال جارومجرور - الانسان مضاف الیه - المُخرَبَة صفت (اسم فاعل) - للبیئَة جارومجرور	
مکایت می شود که کشاورزی مزروع، بزرگی داشت که در آن سبزیجات و درفتان بسیاری بود	يُحْكِي أَنَّ مَزْرَعًا كَانَتْ لَهُ مَزْرَعَةٌ كَبِيرَةٌ فِيهَا خَضْرَاوَاتٌ وَ أَشْجَارٌ كَثِيرَةٌ
يُحْكِي فعل مضارع مجهول - أَنَّ حرف مشبّهة بالفعل - مزارعاً اسم أن (اسم فاعل) - كانت فعل ناقصه - له خبر مقدم كانت - مَزْرَعَةٌ اسم مؤخر كانت (اسم مكان) - كَبِيرَةٌ صفت - [فِيهَا خَضْرَاوَاتٌ] جمله وصفیه - فِيهَا خبر مقدم شبه جمله (جارومجرور) - خضراوات مبتدای مؤخر - اشجارٌ معطوف - كَثِيرَةٌ صفت	
کشاورز شروع به فکر کردن در مورد علّت آن (موضوع) نمود و از مزروع به طور شبانه (روزی مراقبت می کرد	بَدَأَ الْمَزْرَعُ يُفَكِّرُ فِي سَبَبِ ذَلِكَ وَ يُرَاقِبُ الْمَزْرَعَةَ لَيْلًا وَ نَهَارًا
بَدَأَ فعل ماضی - المزارع فاعل (اسم فاعل) - يُفکر فعل مضارع (باب تفعیل) - فی سبب جارومجرور - ذلك مضاف الیه - يُراقب فعل مضارع (باب مفاعلة) - ليلاً ظرف زمان - نهاراً معطوف	
کشاورز تصمیم گرفت از آن ها فلاص شود و چنین کرد	فَرَّرَ الْمَزْرَعُ التَّخَلُّصَ مِنْهَا، وَ هَكَذَا فَعَلَ
فَرَّرَ فعل ماضی (باب تفعیل) - المزارع فاعل (اسم فاعل) - التَّخَلُّصَ مفعول (مصدر باب تَفَعَّلَ) - فِيهَا جارومجرور - فَعَلَ فعل ماضی	
بعد از چند ماه کشاورز دید که سبزیجات در مزروع در معرض (	بَعْدَ شُهُورٍ شَاهَدَ الْمَزْرَعُ أَنَّ الْخَضْرَاوَاتِ بِالْمَزْرَعَةِ تَتَعَرَّضُ لِلْأَكْلِ وَ

دستفوش (فورند و نابودی قرار می گیرند	التَّلفِ
بَعَدَ ظرف زمان - شُهورٍ مضاف الیه - شاهَدَ فعل ماضی (باب مفاعلة) - المزارع فاعل (اسم فاعل) - اُنْ حرف مشبهة بالفعل - الخَضراوات اسم اُنْ - بالمزرعة جارومجرور (اسم مکان) - تَتَعَرَّضُ فعل مضارع (باب تفعَّل) - لِلاَكل جارومجرور - التَّلف معطوف	
هنگامی که از موضوعات به شدت مراقبت کرد، دید که گروه بزرگی از موش ها کشتزار به سبزیجات ممله ور می شوند و آن ها را می خورند	لَمَّا رَاقَبَ الأَمْرَ مُرَاقِبَةً شَدِيدَةً، لَاحَظَ أَنَّ مَجْموعَةً كَبِيرَةً مِنْ فِئرانِ الحَقْلِ تَهْجُمُ عَلَی الخَضراواتِ وَ تَأْكُلُها
لَمَّا ظرف زمان - رَاقَبَ فعل ماضی (باب مفاعلة) - الأَمْرَ مفعول - مُرَاقِبَةً مطلق نوعی (مصدر باب مفاعلة) - شَدِيدَةً صفت - لَاحَظَ فعل ماضی (باب مفاعلة) - اُنْ حرف مشبهة بالفعل - مَجْموعَةً اسم اُنْ - كَبِيرَةً صفت - مِنْ فِئرانِ جارومجرور - الحَقْ مضاف الیه - تَهْجُمُ خبر اُنْ (فعل مضارع) - عَلَی الخَضراواتِ جارومجرور - تَأْكُلُ مضارع - ها مفعول	
نزد کارشناس کشاورزی رفت و با او مشورت کرد	دَهَبَ إِلی خَیْبِرِ الزَّراعَةِ وَ اسْتَشَارَهُ
دَهَبَ فعل ماضی - إِلی خَیْبِرِ جارومجرور - الزَّراعَةِ مضاف الیه - اسْتَشَارَهُ فعل ماضی (باب استفعال) - ه مفعول	
آن چگونه ممکن است ، در مالی که بگذهای زیادی در منطقه، شما وجود دارد؟	« كَيْفَ یكونُ ذَلكَ وَ هُناكَ بوماتٌ كَثیرَةٌ فی مِنطَقَتِكُمْ؟! »
كَيْفَ خبر مقدم یكون - یكونُ فعل ناقصه - ذَلكَ اسم یكون - [هُناكَ بوماتٌ] جمله حالیه - هُناكَ خبر مقدّم - بوماتٌ مبتدای مؤخر - كَثیرَةٌ صفت - فی مِنطَقَةِ جارومجرور - كُمْ مضاف الیه	
کارشناس گفت: چه کار ویرانگری در مورد طبیعت (انجام داده ای) به راستی که تو نسبت به نظام طبیعت هم چون ظالمان ستم روا داشته ای	قال الخَیْبِرُ: « یا لَهُ مِنْ عَمَلٍ مُخَرَّبٍ لِلطَّبِیْعَةِ! إِنَّكَ تَعَدَّیْتَ عَلَی نِظامِ الطَّبِیْعَةِ تَعَدَّی الظَّالِمِینَ »
قال فعل ماضی - الخَیْبِرُ فاعل - لَهُ جارومجرور - مِنْ عَمَلٍ جارومجرور - مُخَرَّبٍ صفت (اسم فاعل) - لِلطَّبِیْعَةِ جارومجرور - إِنَّ حرف مشبهة بالفعل - كَ اسم اُنْ - تَعَدَّیْتَ خبر اُنْ (فعل ماضی باب تفعیل) - عَلَی نِظامِ جارومجرور - الطَّبِیْعَةِ مضاف الیه - تَعَدَّی مفعول مطلق نوعی (مصدر باب تفعَّل) - الظَّالِمِینَ مضاف الیه (اسم فاعل)	
بگذها علاوه بر بوجهه ها از موش های کشتزار تغذیه می کردند	فَأَلْبوماتُ كَانَتْ تَتَعَدَّى عَلَی فِئرانِ الحَقْلِ إِضافةً إِلی الفَراخِ
البوماتٌ مبتدا - كَانَتْ فعل ناقصه - تَتَعَدَّى خبر كانت (فعل مضارع باب تفعَّل) - عَلَی فِئرانِ جارومجرور - الحَقْلِ مضاف الیه - إِضافةً مفعول مطلق - إِلی الفَراخِ جارومجرور	
اگر وضع این چنین دامه یابد، مشکلات تازه ای را در محیطی که در آن زندگی می کنی به صورتی درد آور مشاهده فواهی کرد	فَإِنِ اسْتَمَرَّتِ الحالُ هَكَذا، فَسَتَشاهِدُ مَشاکِلَ جَدیدَةً فی البِیئَةِ الَّتِی تَعِیشُ فیها مُشاهدَةً مُؤَلَمَةً
إِن حرف شرط - اسْتَمَرَّتِ فعل شرط (فعل ماضی باب استفعال) - الحالُ فاعل - فَسَتَشاهِدُ جواب شرط (فعل مستقبل باب مفاعلة) - مَشاکِلَ مفعول - جَدیدَةً صفت - فی البِیئَةِ جارومجرور - الَّتِی صفت - تَعِیشُ فعل مضارع - فیها جارومجرور - مُشاهدَةً مفعول مطلق نوعی (مصدر باب مفاعلة) - مُؤَلَمَةً صفت (اسم فاعل)	
و بدین گونه کشاورز تصمیم گرفت از بوجهه ها مواظبت کند و به بگذ اجازه ورود به مزرعه اش را بدهد	وَهَكَذا قَرَّرَ المُزارِعُ الحِفاظَ عَلَی الفَراخِ وَالسَّماحِ لِلبوماتِ بِدُخولِ مَزْرَعَتِهِ
قَرَّرَ فعل ماضی (باب تفعیل) - المُزارِعُ (اسم فاعل) - الحِفاظَ مفعول - عَلَی الفَراخِ جارومجرور - السَّماحِ معطوف - لِلبوماتِ جارومجرور - بِدُخولِ جارومجرور - مَزْرَعَتِهِ مضاف الیه (اسم مکان) - ه مضاف الیه	
به من (فبر) رسید که مردی از مردان اهل بصره ، تو را به یک مهمانی فراخواند و تو به سوی آن شتافتی	فَقَدَ بَلَغَنی أَنَّ رَجُلًا مِنْ فِتیةِ اهلِ البَصْرَةِ دَعاکَ إِلی ما دُبَّةِ فَأَسرَعَتْ إِلیها؛
قَدَ بَلَغَ ماضی نقلی - ن (نون و قایه) - ی مفعول - أَنَّ حرف مشبهة بالفعل - رَجُلًا اسم اُنْ - مِنْ فِتیةِ جارومجرور - اهلِ بَصْرَةِ مضاف الیه - البَصْرَةِ مضاف الیه - دَعَا خبر اُنْ - كَ مفعول - إِلی ما دُبَّةِ جارومجرور - أَسرَعَتْ فعل ماضی - اِلیها جارومجرور	
گمان نمی کردم مهمانی مردمی را بپذیری که تهیدستان رانده و ثروتمندشان دعوت شده است	وَ ما ظَنَنْتُ أَنَّكَ تُجِیبُ إِلی طَعامِ قَوْمِ عائِلُهُم مَجفُوءٌ وَ غَنیُهُم مَدعُوءٌ

<p>ما ظَنَنْتُ فعل ماضى منفي - أَنْ حرف مشبهة بالفعل - كَ اسم أَنْ - تُجِيبُ خبر أَنْ (فعل مضارع باب افعال) - إلى طعام جارومجرور - قوم مضاف اليه (- عائلُهُمْ مَجْفُوعٌ) جمله وصفیه - عائل مبتدا (اسم فاعل) - هُم مضاف اليه - مَجْفُوعٌ خبر (اسم مفعول) - غننى مبتدا - هُم مضاف اليه - مَدْعُوٌّ خبر (اسم مفعول)</p>	
هر رهروی پیشوایی دارد که از او پیروی می کند و از نور دانشش روشنی می جوید	<p>إِنَّ لِكُلِّ مَأْمُومٍ إِمَامًا يَقْتَدِي بِهِ وَ يَسْتَضِيءُ بِنُورِ عِلْمِهِ</p>
<p>إِنَّ حرف مشبهة بالفعل - لِكُلِّ خبر مقدم إِنَّ (جارومجرور) - مَأْمُومٍ مضاف اليه (اسم مفعول) - إِمَامًا اسم مؤخر إِنَّ - يَقْتَدِي جمله وصفیه (فعل مضارع باب افتعال) - بِهِ جارومجرور - يَسْتَضِيءُ فعل مضارع (باب استفعال) - بِنُورِ جارومجرور - عِلْمِ مضاف اليه - ه مضاف اليه</p>	
آگاه باشید که امام شما از دنیایش به دو جامهء کهنه و از فوراکش به دو قرص نان بسنده کرده است	<p>أَلَا وَ إِنَّ إِمَامَكُمْ قَدْ اِكْتَفَى بِطِمْرِيهِ وَ مِنْ طَعْمِهِ بِقُرْصِيهِ</p>
<p>إِنَّ حرف مشبهة بالفعل - إِمَامَ اسم إِنَّ - كُمْ مضاف اليه - قَدْ اِكْتَفَى (ماضی نقلی باب افتعال) - بِطِمْرِيهِ جارومجرور (مثنی) - ه مضاف اليه - مِنْ طَعْمِ جارومجرور - ه مضاف اليه - بِقُرْصِيهِ جارومجرور (در اصل قرصین بوده / مثنی) - ه مضاف اليه</p>	
قطعاً شما نمی توانید چنین کنید ؛ ولی با پارسایی و تلاش و پاکدامنی و درستی مرا یاری دهید	<p>إِنَّكُمْ لَا تَقْدِرُونَ عَلَى ذَلِكَ وَ لَكِنْ أَعِينُونِي بِوَرَعٍ وَ اجْتِهَادٍ وَ عِفَّةٍ وَ سَدَادٍ</p>
<p>إِنَّ حرف مشبهه بالفعل - كُمْ اسم أَنْ - لَا تَقْدِرُونَ خبر أَنْ (فعل مضارع منفي) - عَلَى ذَلِكَ (فعل مضارع منفي) - أَعِينُونِي جارومجرور - أَعِينُو فعل امر (باب افعال) - ن نون وقایه - ي مفعول - بِوَرَعٍ جارومجرور - اجْتِهَادٍ وَ عِفَّةٍ وَ سَدَادٍ (معطوف)</p>	
هیچ چیزی سزاوارتر از زبان به زندان نیست	<p>لَا شَيْءَ أَحَقُّ بِالسَّجْنِ مِنَ اللِّسَانِ</p>
<p>لا (لای نفی جنس) - شَيْءَ اسم لای نفی جنس - أَحَقُّ خبر لای نفی جنس (اسم تفضیل) - بِالسَّجْنِ جارومجرور - مِنَ اللِّسَانِ جارومجرور</p>	
زندگی ادامه دارد ؛ { چه } بفندی یا گریه کنی یکسان است	<p>الْحَيَاةُ مُسْتَمِرَّةٌ سِوَاءَ ضَحِكْتِ أَمْ بَكَيْتِ</p>
<p>الْحَيَاةُ مبتدا - مُسْتَمِرَّةٌ خبر (اسم فاعل) - سِوَاءَ خبر مقدم - ضَحِكْتِ فعل ماضی - بَكَيْتِ فعل ماضی</p>	
هرکس پدره مادر در بپگی او را تربیت نکنند، روزگار او را تربیت می کند	<p>مَنْ لَمْ يُؤَدِّبْهُ الْوَالِدَانِ صَغِيرًا يُؤَدِّبْهُ الزَّمَنُ</p>
<p>مَنْ مبتدا (اسم شرط) - لَمْ يُؤَدِّبْ فعل شرط (مضارع مجزوم / باب تفعیل) - ه مفعول - الْوَالِدَانِ فاعل (اسم فاعل / مثنی) - صَغِيرًا حال - يُؤَدِّبُ جواب شرط (مضارع مجزوم / باب تفعیل) - ه مفعول - الزَّمَنُ فاعل</p>	
هموطن فهمیده به نظافت مهمی باهتماماً بالغاً	<p>يَهْتَمُّ الْمَوْطِنُ الْفَهِيمُ بِنِظَافَةِ الْبَيْتَةِ اِهْتِمَامًا بَالِغًا</p>
<p>يَهْتَمُّ فعل مضارع (باب افتعال) - الْمَوْطِنُ فاعل (اسم فاعل) - الْفَهِيمُ صفت - بِنِظَافَةِ جارومجرور - الْبَيْتَةِ مضاف اليه - اِهْتِمَامًا مفعول مطلق (مصدر باب افتعال) - بَالِغًا صفت (اسم فاعل)</p>	
دوست به دلیل لغزش یا عیبی که در اوست رها نمی شود ؛ زیرا شفص کاملی جز فداوند وجود ندارد	<p>لَا يُتْرَكُ الصَّدِيقُ بِسَبَبِ زَلَّةٍ أَوْ عَيْبٍ فِيهِ؛ لِأَنَّهُ لَا يُوْجَدُ أَحَدٌ كَامِلٌ إِلَّا لِلَّهِ</p>
<p>لَا يُتْرَكُ فعل مضارع مجهول منفي - الصَّدِيقُ فاعل - بِسَبَبِ جارومجرور - زَلَّةٍ مضاف اليه - عَيْبٍ معطوف - فِيهِ جارومجرور - أَنْ حرف مشبهه بالفعل - ه اسم أَنْ - لَا يُوْجَدُ خبر أَنْ (فعل مضارع مجهول منفي) - أَحَدٌ نایب فاعل - كَامِلٌ صفت (اسم فاعل) - إِلَّا أدوات استثناء - اللّهُ مستثنی</p>	
بدین در هر موقعیتی ، سفتی را می بیند؛ اما فوش بین در هر مشکلی ، فرصت را می بیند	<p>يَرَى الْمُتَشَائِمُ الصَّعُوبَةَ فِي كُلِّ فُرْصَةٍ؛ أَمَّا الْمُتَفَائِلُ فَيَرَى الْفُرْصَةَ فِي كُلِّ صُعُوبَةٍ</p>
<p>يَرَى فعل مضارع - الْمُتَشَائِمُ فاعل (اسم فاعل) - الصَّعُوبَةَ مفعول (مصدر مجرد) - فِي كُلِّ جارومجرور - فُرْصَةٍ مضاف اليه - الْمُتَفَائِلُ مبتدا (اسم فاعل) - يَرَى خبر (فعل مضارع) - الْفُرْصَةَ مفعول - فِي كُلِّ جارومجرور - صُعُوبَةٍ مضاف اليه</p>	
گاهی برفی پرندگان برای دور کردن شکارچی شان از لانه شان به چاره اندیشی هایی پناه می برند	<p>بَعْضُ الطُّيُورِ قَدْ تَلَجَّأَ إِلَى جَيْلٍ لِيُطْرِدَ مُفْتَرِسَهَا عَنْ عَشْطِهَا</p>

بَعُضُ مَبْتَدَا - الطُّيُورِ مِضَافِ اِيه - قَدْ تَلَجَّ خَيْرَ (فَعْلُ مِضَارِعِ) - اِلَى جَيْلٍ جَارُومَجْرُورٍ (مِفْرَدُش : حَيْلَةٌ) - لَطَرْدٍ جَارُومَجْرُورٍ - مُفْتَرِسٍ مِضَافِ اِيه (اِسْمُ فَاعِلِ) - هَا جَارُومَجْرُورٍ - عَنَّ عُشَّ جَارُومَجْرُورٍ - هَا مِضَافِ اِيه	
از جمله، این پاره اندیشی ها این است که هنگامی که یکی از پرنده ها جانوری درنده نزدیک لانه اش می بیند ، روبه رویش وانمود می کند که بالش شکسته است	مِنْ هَذِهِ الْجَيْلِ اَنَّ اَحَدَ الطُّيُورِ حِيْنَ يَرِي حَيَوانًا مُفْتَرِسًا قَرِيْبًا مِنْ عُشِّهِ، يَتَظَاهَرُ اَمَامَهُ بِاَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ
مِنْ هَذِهِ جَارُومَجْرُورٍ - الْجَيْلِ مِضَافِ اِيه - اَنَّ حَرْفِ مِشْبِهَةٍ بِالْفَعْلِ - اَحَدَ اِسْمِ اَنَّ - الطُّيُورِ مِضَافِ اِيه - حِيْنَ ظَرْفِ زَمَانٍ - يَرِي فَعْلُ مِضَارِعِ - حَيَوانًا مَفْعُولُ - مُفْتَرِسًا صِفَتُ (اِسْمُ فَاعِلِ) - قَرِيْبًا صِفَتُ - مِنْ عُشِّ جَارُومَجْرُورٍ - هِ مِضَافِ اِيه - يَتَظَاهَرُ فَعْلُ مِضَارِعِ (بَابُ تَفَاعُلِ) - اَمَامَهُ ظَرْفِ - هِ مِضَافِ اِيه - اَنَّ حَرْفِ مِشْبِهَةٍ بِالْفَعْلِ - جَنَاحِ اِسْمِ اَنَّ - هِ مِضَافِ اِيه - مَكْسُورٌ خَيْرِ اَنَّ (اِسْمُ مَفْعُولِ)	
در نتیجه جانور درنده این شکار را تعقیب می کند و از لانه ، بسیار دور می شود	فَتَبْتَعُ الْحَيَوانُ الْمُفْتَرِسُ هَذِهِ الْقَرِيْسَةَ، وَ يَبْتَعِدُ عَنِ الْعُشِّ كَثِيْرًا
يَتَبَعُ فَعْلُ مِضَارِعِ - الْحَيَوانُ فَاعِلُ - الْمُفْتَرِسُ صِفَتُ (اِسْمُ فَاعِلِ) - هَذِهِ مَفْعُولُ - الْقَرِيْسَةَ عَطْفُ بَيَانٍ - يَبْتَعِدُ فَعْلُ مِضَارِعِ (بَابُ اِفْتِعَالِ) - عَنِ الْعُشِّ جَارُومَجْرُورٍ - كَثِيْرًا مَفْعُولُ مَطْلُوقٌ	
و وقتی پرنده از نیرنگ زدن به دشمن و دور شدن او از لانه اش و نجات دادن زندگی جوجه هایش از مرگ مطمئن می شود، ناگهان پرواز می کند	وَ عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ وَ اِبْتِعَادِهِ مِنْ عُشِّهِ وَ اِنْقِادِ حَيَاةِ فِرَاحِهِ مِنْ الْمَوْتِ يَطِيْرُ بَعْتَهُ
عِنْدَمَا ظَرْفِ زَمَانٍ - يَتَأَكَّدُ فَعْلُ مِضَارِعِ (بَابُ تَفَعُّلِ) - الطَّائِرُ فَاعِلُ (اِسْمُ فَاعِلِ) - مِنْ خِدَاعِ جَارُومَجْرُورٍ - الْعَدُوِّ مِضَافِ اِيه - اِبْتِعَادِ مِعْطُوفِ (مَصْدَرُ بَابِ اِفْتِعَالِ) - هِ مِضَافِ اِيه - مِنْ عُشِّ جَارُومَجْرُورٍ - هِ مِضَافِ اِيه - اِنْقِادِ مِعْطُوفِ (مَصْدَرُ بَابِ اِفْعَالِ) - دَقْتُ كَنِيْدُ كِه نِ جَزُو رِيْشِه اِسْتِ وَ بَابِ اِنْفِعَالِ نِيْسْتِ) - حَيَاةِ مِضَافِ اِيه - فِرَاحِ مِضَافِ اِيه - هِ مِضَافِ اِيه - مِنْ الْمَوْتِ مِضَافِ اِيه - يَطِيْرُ فَعْلُ مِضَارِعِ - بَعْتَهُ ظَرْفِ زَمَانٍ	

هاترجمه عبارات مهم درس پنجم دوازدهم

پروندگان، مرا و فرزندانم را برپادارنده نماز قرار بده؛ پروردگارا دعایم را بپذیر	﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾
رَبِّ مَنَادِي - اجْعَلْ فَعْلُ اَمْرٍ (از افعال دومفعولی می باشد) - نِ نونِ وَقَايِه - يِ مَفْعُولُ - مُقِيمَ مَفْعُولُ دَوْمِ (اِسْمُ فَاعِلِ) - الصَّلَاةِ مِضَافِ اِيه - مِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَارُومَجْرُورٍ - يِ مِضَافِ اِيه - رَبِّ مَنَادَا - نَا مِضَافِ اِيه - تَقَبَّلْ فَعْلُ اَمْرٍ (بَابُ تَفَعُّلِ) - دُعَاءِ (دَرِ اَصْلِ دَعَائِي بُوْدِه كَسْرِه بِه جَايِ يِ اَمْدِه اِسْتِ)	
فدای من ، فدای من / ای اهابت کننده، دعاها	ياإلهي، ياإلهي / يا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ
اِه مَنَادِي - يِ مِضَافِ اِيه - مُجِيبَ مَنَادَا (اِسْمُ فَاعِلِ) - الدَّعَوَاتِ مِضَافِ اِيه	
امروز را فوش اقبال و پربرکت قرار بده	اجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيدًا / وَ كَثِيْرَ الْبَرَكَاتِ
اجْعَلْ فَعْلُ اَمْرٍ - الْيَوْمَ مَفْعُولُ - سَعِيدًا مَفْعُولُ دَوْمِ - كَثِيْرَ مِعْطُوفِ - الْبَرَكَاتِ مِضَافِ اِيه	
و سینه را از شادمانی و دهانم را از لبفندها پر کن	وَ اَمْلَأِ الصَّدْرَ اِنْشِرَاحًا / وَ فَمِي بِالْبَسْمَاتِ
اَمْلَأُ فَعْلُ اَمْرٍ - الصَّدْرَ مَفْعُولُ - اِنْشِرَاحًا مَفْعُولُ (مَصْدَرُ بَابِ اِنْفِعَالِ) - فَمِي مِعْطُوفِ - يِ مِضَافِ اِيه - بِالْبَسْمَاتِ جَارُومَجْرُورٍ	
و مرا در درس هایم و انعام تکالیف یاری نما	وَ اَعِيْنِي فِي دُرُوسِي / وَ اَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ
اَعِيْنُ فَعْلُ اَمْرٍ - نِ ، نونِ وَقَايِه - يِ مَفْعُولُ - فِي دُرُوسِي جَارُومَجْرُورٍ - يِ مِضَافِ اِيه - اَدَاءِ مِعْطُوفِ - الْوَاجِبَاتِ مِضَافِ اِيه	
و عقل و دلم را با دانش های سودمند روشن کن	وَ اَنْزِرْ عَقْلِي وَ قَلْبِي / بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ
اَنْزِرُ فَعْلُ اَمْرٍ (بَابُ اِفْعَالِ) - عَقْلُ مَفْعُولُ - يِ مِضَافِ اِيه - قَلْبُ مِعْطُوفِ - يِ مِضَافِ اِيه - بِالْعُلُومِ جَارُومَجْرُورٍ - النَّافِعَاتِ صِفَتُ (اِسْمُ فَاعِلِ)	

و پیروزی را بفت و بهره من در زندگی قرار بده	وَاجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي / وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ
أَجْعَلُ فعل امر - التَّوْفِيقُ مفعول - حَظٌّ مفعول دوم - ي مضاف الیه - نصیب معطوف - ی مضاف الیه - فی الحیاة جارومجرور	
و دنیا را در همهء جهت ها از صلح فراگیر پرکن	وَأَمَلًا الدُّنْيَا سَلَامًا / شَامِلًا كُلَّ الْجِهَاتِ
املاً فعل امر - الدنیا مفعول - سلامٌ مفعول دوم - شاملاً حال - الجهات مضاف الیه	
و از من و کشورم در برابر بدهای حوادث نهداری کم	وَاحْمِنِي وَاحْمِنِي بِلَادِي / مِنْ شَرِّ الْحَادِثَاتِ
إحم فعل امر - ن (نون وقابه) - ی مفعول - بلاد مفعول - ی مضاف الیه - مِنْ شَرِّ جارومجرور - الحادثات مضاف الیه	
بگو: ای کافران، آن چه را شما می پرستید نمی پرستم و شما (نیز) آن چه را که من می پرستم ، نمی پرستید	قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۚ
قُل فعل امر - أي منادا - ها حرف تنبيه - الكافرون صفت (اسم فاعل) - لا أَعْبُدُ فعل مضارع منفی (متکلم وحده) - ما مفعول (اسم موصول) - تَعْبُدُونَ فعل مضارع - لا (لای شبیه به لیس) - انتم اسم لا - عابِدُونَ خبر لا - ما مفعول - أَعْبُدُ فعل مضارع (متکلم وحده)	
پسرکم، هودت را میان فویشنن و دیگری (همپو) ترازویی قرا بده	يَا بُنَيَّ، اجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ غَيْرِكَ
بُنَيَّ منادا (ترکیب اضافی) - اجْعَلْ فعل امر - نَفْسٌ مفعول - ک مضاف الیه - میزانا مفعول دوم - فیما جارومجرور - بَيْنَ ظرف - ک مضاف الیه - غَیْرٌ	
پس آن چه را برای هودت دوست می داری برای غیر هودت (نیز) دوست بدار	فَأَحِبِّ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِتَنفِسِكَ
أحب فعل امر از فعل تُحِبُّ (باب افعال) - لِغَیْرِ جارومجرور - ک مضاف الیه - ما مفعول - تُحِبُّ فعل مضارع - لِتَنفِيسِ جارومجرور - ک مضاف الیه	
و برایش ناپسند بدار آن چه را برای هودت ناپسند می داری	وَ أَكْرَهُ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا
أكره فعل امر (باب افعال) - له جارومجرور - ما مفعول (اسم موصول) - تَكْرَهُ فعل مضارع - لها جارومجرور	
و ستم مکن چنان که دوست نداری به تو ستم شود	وَ لَا تَظْلِمِ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ
لا تظلم فعل نهی - کما جارومجرور - لا تُحِبُّ فعل مضارع منفی (باب افعال) - أَنْ تُظْلَمَ فعل مضارع منصوب مجهول	
و نیکی کن ، چنان که دوست می داری به تو نیکی شود	وَ أَحْسِنِ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ
أحسن فعل امر (باب افعال) - کما جارومجرور - تُحِبُّ فعل مضارع (باب افعال) - أَنْ يُحْسَنَ فعل مضارع منصوب مجهول - إِلَیْكَ جارومجرور	
و آنچه را برای غیر هودت زشت می داری ، برای هودت (هم) زشت بدار	وَ اسْتَقِیحْ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقِیحُهُ مِنْ غَيْرِكَ
استقیح فعل امر (باب استفعال) - مِنْ نَفْسِ جارومجرور - ک مضاف الیه - ما مفعول - تَسْتَقِیحُ فعل مضارع (باب استفعال) - هُ مفعول - مِنْ غَیْرِ جارومجرور - ک	
و چیزی را که دوست نداری برای تو گفته شود ، (در مقّ دیگران) مگو	وَ لَا تَقُلْ مَا لَا تُحِبُّ أَنْ يُقَالَ لَكَ
لا تقل فعل نهی - ما مفعول (اسم موصول) - لا تُحِبُّ فعل مضارع منفی (باب افعال) - أَنْ يُقَالَ فعل مضارع منصوب مجهول - لَكَ جارومجرور	

🔗 لغات مهم درس اول

الداء (بیماری = المرض ≠ الشفاء ، الصَّحَّة)	حَمَلَ (تحمیل کرد)	أَبْصَرَ (نگاه کرد)
الطَّيْن، الطَّيْنَةُ (گل، سرشت)	زَعَمَ (گمان کرد)	الْبَدَل (جانشین « جمع، الأبدال »)
العَظْم (استخوان « جمع: العظام »)	سَارَعَ (شتافت)	الْبَعْث (رستاخیز)
عَقَلَ (خردورزی کرد)	سَوَى (حز)	الْبِنْيَانُ المرصوص (ساختمان استوار)
اللَّحْم (گوشت « جمع: اللحوم »)	العَصَاة (آمیوه گیری)	الجِرْم (بیگم « جمع: الأجرم »)
ما یلی (آن چه می آید)	الحِیْط (نخ)	الحدید (آهن)
النُّحاس (مس)	الْقُرآن (خواندن)	العَصَب (پی، عصب « جمع، الأعصاب »)
انطوى (بهم پیچیده شد (مضارع: ينطوى))	المفسدة (مایه تباهی)	الرَّيْب (شک)
		المَوْصِل (رسانا)

🔗 لغات مهم درس دوم

صَحَّحَ (تصحیح کرد)	تَمَّ (انجام شد ، کامل شد) (مضارع : يَتِمُّ)	آتَى (داد) (مضارع: يُؤْتِي)
الصَّيْق (تنگ)	الجراد (ملخ)	أَجْرَى (اجرا کرد) مضارع: يُجْرِي « لِيَجْرِي: تا اجرا کند »
الطُّنُّ (نن « جمع: الأطنان »)	جُلْبُ شَعْبِرَة (پوست جوئی)	الأحبالُ الصَّوْتِيَّة (تارهای صوتی)
العاصِمَة (پایتخت « جمع: العواصم »)	حَدَّدَ (مشخص کرد)	إِسْتَعَانَ (کمک خواست)
الْقَرْنِيسِيَّة (زبان فرانسوی)	خَيْبَةُ الأَمَل (نامیدی ≠ الرَّجاء)	أَضْعَفَ (ضعیف کرد)
فعل ماضٍ (فعل ماضی)	الدَّارِجَة (عامیانه)	الإعمار (آباد کردن (أَعْمَرَ ، يُعْمِرُ)
ألفيزياء (فیزیک)	دُبُّ الباندا (خرس پاندا)	أَفَادَ (سود رساند (مضارع: يُفِيدُ)
قَضَمَ (جوید)	الدَّوُّوب (با پشتکار)	أَقْبَلَ عَلَى (به .... روی آورد)
قَنَاةُ بَنَمَا (کانال پاناما)	الرَّمز (نماد، سمبل)	الإِنْجَاز (انجام)
القَنَوَات (کانال ها « مفرد: القناة »)	زَالَ (پیر و نابود شد)	الأَنْحاء (سمت ها ، سوها « مفرد: النَّحْوُ »)
كَسَبَ (به دست آورد)	السُّبَات (خواب رفتن ، چرت)	إِنْهَدَمَ (ویران شد)
المجال (زمینه « جمع: المجالات »)	سَلَبَ (به زور گرفت)	الأَنْفَاق (تونل ها « مفرد: النَّفَقُ »)
معرفةً بِالْعَلْمِيَّة (معرفه به علم بودن)	السُّور (دیوار)	إِهْتَمَّ (اهتمام ورزید (مضارع: يَهْتَمُّ)
المناجم (معادن « مفرد: المنيجم »)	السُّوَيْد (سود)	الأهْل (شایسته)
موادَّ التَّحْمِيل (مواد آرایشی)	سَهَّلَ (آسان کرد ≠ صَعَّبَ)	الأهْوَن (پست تر)

التَّحْوِيل (دگرگونی)	السُّهُول (دشت ها « مفرد : السَّهْل »)	نَشَرَ (پخش کرد)
التَّطْوِير (بهینه سازی)	التَّعْمِير (جو)	التَّعِيم (نعمت)
التَّقْنِيَّة (فناوری (تکنیک))	الشَّقَّ (شکافتن (شقّ، شَقُّ))	وَهَنَ (سست شد)
الصَّبِيَّ (کودک ، پسر « جمع : الصَّبِيَّان »)	الصَّالِحَةُ لِلزَّرَاعَةِ (قابل کشت)	التَّلَال (تپه ها « مفرد : التَّلَّ »)

لفات مهم درس سوم

أَبَقِيَ (نگهدار (أَبَقِيَ ، يُبْقَى))	الحَشِيَّة (پروا)	عَلَا (گران شد)
إِتَّسَعَ (فراخ شد)	خَيَّرَ (اختیار داد)	عَلِيظُ الْقَلْبِ (سنگدل)
الإِمَار (میوه دادن)	دَافَعَ (دفاع کرد)	فَاضَ (لبریز شد)
أَمَّرَ (میوه داد)	دَعَتْ (مؤنث «دعا» (دعوت کرد))	الفَسِيلَةَ (نخل « جمع : الفَسَائِل »)
إِخْتَارَ (برگزید = اِتَّخَذَ (مضارع : يَخْتَارُ))	رَاحَ (رفت = ذَهَبَ)	أَلْفَطَ (تندخو)
أَعْتَقَ (آزاد کرد)	رَحَصَ (ارزان شد)	فَقَّهَ (دانا کرد)
الإِعْزَاز (گرامی داشتن (بِإِعْزَازٍ : با عزت)	الرِّدَاء (روپوش بلند و گشاد روی دیگر جامه ها)	فَعَدَ (نشست)
أَكْرَمَ (گرامی داشت)	الرِّضَاعَةَ (شیرخوارگی)	لَاعَبَ (با... بازی کرد)
الإِقَامَةَ (ماندن)	سَهَرَ (بیدار ماند)	لَيْتَ (نرم شدی (ماضی : لَانَ، مضارع : يَلِينُ))
الأَمْرَد (پسر نوجوانی که سبیلش درآمده، ولی هنوز ریش درنیآورده است)	الشَّيْخَ (پیرمرد ، پیشوا «جمع : الشُّيُوخُ»)	ما أَسْرَعَ (چه شتابان است !)
أَمَلَ (امید داشت)	الصُّلْبَ (سخت و سفت)	مَرَّ (گذر کرد (مضارع : يَمُرُّ))
إِنزَعَجَ (آزرده شد)	ضَاقَ (تنگ شد)	المَصَادِرَ (منابع)
إِنقَضَ (پراکنده شد (مضارع : يَنْقُضُ))	العَجُوزَ (پیرمرد، پیرزن « جمع : العَجَائِرُ »)	المَعَزَّزَ (گرامی)
تَفَقَّهَ (دانا شد، دانش فراگرفت)	العَوْدَةَ (برگشتن = الرُّجُوع)	الوِعَاءَ (ظرف)
الجَوْزَ (گردو)	عَرَسَ (کاشت)	اليافِعَ (جوان کم سال)
عَصَّ عَيْنَهُ (چشم برهم نهاد)	العَرَسَ (نخل، کاشتن نخل)	حَصَصَ (در آغوش گرفت)

لفات مهم درس چهارم

أرونى (نشانم دهيد) «أروا+نون وقایه+ی»)	تَعَرَّضَ (در معرض قرار گرفت)	أرونى (نشانم دهيد) «أروا+نون وقایه+ی»)
إِسْتَضَاءَ (روشنايى خواست، طلب نور کرد)	تَعَدَّى ((مضارع : يَتَعَدَّى)) (تغذيه کرد))	إِسْتَضَاءَ (روشنايى خواست، طلب نور کرد)
الإسْتِقْرَارَ (آرامش و ثبات)	التَّلَوُّثُ (الودگی)	الإسْتِقْرَارَ (آرامش و ثبات)
الأَسْمَدَةَ (کودها « مفرد: الأسماد »)	الحُطْلُ (کشتزار « جمع: الحُطُول »)	الأَسْمَدَةَ (کودها « مفرد: الأسماد »)
إِطْلَعَ (آگاهی یافت (مضارع: يَطْلَعُ))	أَلْحَمِيَّةٌ (اسيدى)	إِطْلَعَ (آگاهی یافت (مضارع: يَطْلَعُ))
أَعْيُونِي (مرا يارى كنيد)	الحَيْلُ (چاره انديشى ها « مفرد : الحيلة »)	أَعْيُونِي (مرا يارى كنيد)
الأَفْرَاحَ (جوجه ها)	أَلْحَبِيرُ (کارشناس « جمع: أَلْحَبِيرَاءُ »)	الأَفْرَاحَ (جوجه ها)
« مفرد: الأفرخ » = الأفراخ)	إِقْتَدَى (پیروی کرد = تَبِعَ)	« مفرد: الأفرخ » = الأفراخ)
إِكْتَفَى بِهِ (به آن اكتفا نمود، آن را كافی قرار داد)	أَلْحَضْرَاوَاتُ (سبزيجات)	إِكْتَفَى بِهِ (به آن اكتفا نمود، آن را كافی قرار داد)
الإِكْتِثَارَ (بسيار گردانیدن، زياده روى)	رَاقِبٌ (مراقبت کرد)	الإِكْتِثَارَ (بسيار گردانیدن، زياده روى)
أَلْبِيئَةَ (محيط زيست)	رَبَّى (پرورش داد (مضارع: يُرَبِّي))	أَلْبِيئَةَ (محيط زيست)
تَأَكَّدَ مِنْ (از... مطمئن شد)	السَّدَادُ (درستى = الصَّوَابُ)	تَأَكَّدَ مِنْ (از... مطمئن شد)
تَبِعَ (تعقيب کرد)	أَلْسَمَاحٌ لِ (اجازه دادن به (سَمَحَ))	تَبِعَ (تعقيب کرد)
تَحَقَّقَ (تحقق یافت)	أَلطَّعَمُ (غذا = الطَّعَامُ)	تَحَقَّقَ (تحقق یافت)
تَعَدَّى (دست درازى کرد)	أَلطَّعَمُ (لباس كهنه « جمع: الأَطْمَارُ »)	تَعَدَّى (دست درازى کرد)
((مضارع: يَتَعَدَّى))	أَلطَّعَمُ (لباس كهنه « جمع: الأَطْمَارُ »)	((مضارع: يَتَعَدَّى))
يا لَهُ مِنْ عَمَلٍ مُّحَرَّبٍ! (چه كار ويرانگرى)	العائل (فقير)	يا لَهُ مِنْ عَمَلٍ مُّحَرَّبٍ! (چه كار ويرانگرى)
أَلْفَتِيَّةٌ (جوانان « مفرد: أَلْفَتَى » = أَلشَّبَابُ))	هُنَاكَ (آن جا، وجود دارد)	أَلْفَتِيَّةٌ (جوانان « مفرد: أَلْفَتَى » = أَلشَّبَابُ))

لفات مهم درس پنجم

أَحِبِّبْ (دوست بدار)	أَنْزِرْ (روشن کن (أَنْارَ، يُنِيرُ))	أَحِبِّبْ (دوست بدار)
أَجْمِنِي (از من نگهدار کن (جَمَى ، يَجْمَى))	الانْشِرَاحُ (شادمانى ، فراحى)	أَجْمِنِي (از من نگهدار کن (جَمَى ، يَجْمَى))
(إِيحَ + نون وقایه = + ی)	أَجْمِنِي (از من نگهدار کن (جَمَى ، يَجْمَى))	(إِيحَ + نون وقایه = + ی)

الميزان (ترازو)	البَسَمَات (لبخندها « مفرد: البَسْمَة »)	إِسْتَفْبَحَ (زشت دانست، زشت به شمار آورد)
يُقَالُ (گفته می شود)	الحِطَّ (بخت « جمع: الحِطُوظ »)	أَعْنَى (مرا یاری کن (أَعَانَ ، يُعِينُ / أَعِنُ) (+ نون وقایه + ی))
الْبَيْت = المنزل = الدار (خانه)	دُعَاءِ (دعایم (دُعَا + ی))	الدُّرِّيَّة = الأولاد = النَّسْل (نسل ، فرزندان)
الشَّرَّ = السَّوْء (بدی)	الدُّرِّيَّة (فرزندان، دودمان)	الحِطَّ = النَّصِيب ((بخره ، بخت، اقبال))
الدَّئِبُ = الإثْم (گناه)	حَافِظٌ عَلَى = رَاقِبٌ (مواظب بود، نگهداری کرد)	الْبَلَد = المملكة ((کشور ، سرزمین))
القَدَم = الرَّجُل (پا)	الصَّوَاب + الصحيح (درست)	الحَدَث = الواقعة ((انفاق))
اللِّبَاس = الثَّوْب (لباس)	الكَرِيم = الجَوَاد = الرَّحْمَان (بخشنده ، بزرگواری)	وَضَعَ = جَعَلَ (قرارداد)
الْقَرِيْبَة = الصَّيْد (شکار)	سَتَرَ = كَتَمَ (پنهان کرد، پوشاند)	يُنِيرُ = يُضِيءُ (نورانی می کند)
عَرَّ = خَدَعَ (فريب داد)	سَاعَدَ = نَصَرَ = أَعَانَ (كمك کرد)	الْإِنْشِرَاح = الْبَهْجَة = الْفَرْح = السُّرُور (شادمانی)
الشَّامِل = الحاوی (فراگیر ، دربردارنده)	رَجَعَ = عَادَ (برگشت)	النَّجَاح = الفَوْز (پیروزی)
	النُّور = الضَّوْء (نور)	الجديد = الحديث (نو ، جدید)
	أَكْرَهَ = أَبْغَضَ (متنفر شد، ناپسند داشت)	عَفَرَ = عَفَا (بخشید)

جمع های مکسر عربی دوازدهم

معنی	مفرد	جمع	درس اول
پدر	الأب	الآباء	
جانشین	البدل	الأبدال	
جسم ، پیکر	الجرم	الأجرام	
سخن	الحديث	الأحاديث	
زنده	الحَيّ	الأحياء	
نام	الاسم	الأسماء	
شعر	الشَّعْر	الأشعار	

عصب ، پی	العَصَب	الأعصاب
کار ، عمل	العَمَل	الأعمال
کار ، عمل	الفِعْل	الأفعال
دهان	القَم / فو	الأفواه
مساوی ، برابر	الكُفء / الكِفء	الأكفاء
تمرین	التمرین	التمارين
حرف	الحَرْف	الحروف
مرد	الرَّجُل	الرِّجال
استخوان	العَظْم	العظام
غیب ، نمان	العَیْب	الغُیوب
دل ، قلب	القَلْب	القُلُوب
روش ، سبک	القَاعِدَة	القواعد
گوشت	اللَّحْم	اللُّحوم
شهر	المِدينَة	المِدن
معنی ، مفهوم	المِعى	المِعانى
مرده	المِيت / المِيت	المِوتى

معنی	مفرد	جمع
ریسمان ، تار	الحَبْل	الأحبال
دندان	السنّ	الأسنان
تُن	الطَّن	الأطنان
ثروتمند	العَنى	الأغنياء
آسمان	القَلَك	الأفلاك
سرزمین	الإقْلیم	الأقالیم
سمت ، سو	النَّحو	الأنحاء
تونل	النَّفَق	الأنفاق
کار ، موضوع	الأمر	الأمر
آزمایش ، امتحان	التَّجْرِیة	التَّجارب
تپه	التَّلّ	التَّلّال
کوه	الجَبَل	الجِبال
جمله	الجُمْلَة	الجُمَل
جایزه ، پاداش	الجائِزة	الجوائز
جنگ	الحَرْب	الحُرُوب
ویژگی ، خاصیت	الحِصْیَة	الحِصائص

درس دوم

درس	الدّرس	الدُّروس
سرنشین ، مسافر	الرّاکب	الرّکّاب
نماد ، سمبل	الرّمز	الرّموز
رئیس ، رهبر ، حاکم	الرّئیس	الرّؤساء
همشاگردی	الرّمیل	الرّملاء
دشت	السّهّل	السّهول
کودک ، پسر	الصّبیّ	الصّبیان
روزنامه	الصّحیفة	الصّحف
راه	الطّریق	الطّرق
پدیده	الظّاهیة	الظّواهر
کارگر	العامل	العّمال
پایتخت	العاصمة	العواصم
قدیمی ، کهنه	القلم	القُدّماء
میوه ، نتیجه	المحصول	المحاصیل
کارخانه ، کارگاه	المصنّع	المصانع
کارخانه ، کارگاه	المعمل	المعامل
معدن	المنجم	المناجم
آب	الماء	المیاه
وسیله ، ابزار	الوسیلة	الوسائل

معنی	مفرد	جمع
پدر بزرگ	الجدّ	الأجداد
خلق و خوی	الخلق	الأخلاق
پرسش	السؤال	الأسئلة
نام	الاسم	الأسماء
درخت	الشّجر	الأشجار
کودک	الطفل	الأطفال
سال	العام	الأعوام
چشم	العین	الاعین
برتر ، برترین	الأفضّل	الأفاضل
اسب	الفرس	الأفراس
داستان	القصة	القصاص
بزرگتر ، بزرگترین	الأکثر	الأکابر
گونه ، نوع	النوع	الأنواع

درس سوم

الأيام	اليوم	روز
الآبار	البئر	چاه
الأُسود	الأسد	شیر
التعاليم	التعليم	آموزش
الثمار	الثمر	میوه ، نتیجه
الجهال	الجاهل	نادان
الذئاب	الذئب	گرگ
الذنوب	الذنب	گناه
الرُّسُل	الرَّسول	رسول ، فرستاده
الشُّيوخ	الشَّيخ	پیرمرد
العجائز	العجوز	پیرمرد ، پیرزن
الفسائل	الفسيلة	نخال
الكُتُب	الكتاب	کتاب
الكِلاب	الكلب	سگ
المحارم	المحرم / المحرمة	حرام ، ناروا
الصادر	المصدر	منبع
الملايس	الملبس	جامه ، لباس
الملوك	الملك	پادشاه

جمع	مفرد	معنى
الآراء	الرأى	نظر ، عقیده
الأسمدة	السّماد	کود
الأشجار	الشَّجر	درخت
الأطمار	الطَّمَر	لباس کهنه
الأعداء	العَدُوّ	دشمن
الأفراخ / الفواخ	الفَرخ	جوجه
الأفعال	الفِعل	کار
الأمطار	المطر	باران
الأنواع	النوع	جنس ، گونه
الأولاد	الوَلد	فرزند
الثعالب	الثعلب	روباه
الحقول	الحقل	کشتزار

درس چهارم

چاره اندیشی	الحیلة	الحیل
کارشناس	الخبر	الخبراء
گناه	الدُّنْب	الدُّنُوب
رابطه ، پیوند	الرَّابطة	الرَّوَابِط
ماه	الشَّهْر	الشُّهُور
پرند	الطَّيْر	الطُّيُور
موش	الفأرة	الفئران
جوان	الفَتَى	الفِتيّة
نتیجه ، محصول	المحصول	المحاصيل
سختی	المشكلة	المشاكل
ماده	المادة	الموادّ

معنی	مفرد	جمع
دعا	الدُّعاء	الأدعية
پرسش	السُّؤال	الأسئلة
نام	الاسم	الأسماء
درخت	الشَّجَر	الأشجار
ماه	الشَّهْر	الأشهر / الشُّهُور
دهان	القَم / فو	الأفواه
پا	القَدَم	الأقدام
لباس	اللباس	الألبسة
ضرب المثل - شباهان ، همانندی	المثَل / المِثْل	الأمثال
دارایی ، ثروت	المال	الأموال
پسر ، فرزند	الوَلَد	الأولاد
وزن	الوزن	الأوزان
برنامه	البرنامج	البرامج
سرزمین ، شهر	الدِّد	البلاد
تندیس	التَّمثال	التَّمائیل
جمله	الجُملة	الجُمَل
بهره ، شانس ، بخت	الحظّ	الحظوظ
دانا ، آگاه ، کارشناس	الخبر	الخبراء
درس	الدَّرْس	الدُّروس

درس پنجم

گناه	الدُّنْب	الدُّنُوب
بدی	الشَّرّ	الشُّرُور
راه	الطَّرِيق	الطُّرُق
دانشجو ، دانش آموز	الطَّالِب	الطُّلَّاب
پدیده	الظَّاهِرَة	الظُّوَاهِر
پیر ، سالخورده	العَجُوز	العَجَائِز
استخوان	العِظْم	العِظَام
دانش	العِلْم	العُلُوم
پابیتخت	العاصِمَة	العَوَاصِم
شکار	الفَرِيسَة	الفَرَائِس
قلب	القَلْب	القُلُوب
بزرگ	الكَبِير	الكِبَار
جشن ، گردهمایی	المِحْفَل	المِحَافِل

کلمات مترادف درس اول سال دوازدهم انسانی

السَّبِيل = الصَّرَاط = الطَّرِيق (راه)	الطَّعَام = الغِذاء (غذا)	فاز ب = حَصَلَ عَلَيَّ (به دست آورد)
القَوْل = الكلام = الحديث (سخن ، گفتار)	حَسَبَ = طَبَقاً لِ = وَفَقاً (بر طبق ، براساس)	النَّسَب = الآل = الذَّرِيَّة (دودمان ، خاندان)
سَبَّ = شَتَمَ (دشنام داد)	ذُو = صاحب (دارا)	أضَاعَ = أَفْسَدَ = خَرَّبَ (تباه کرد، ویران نمود)
تَعَادَلَ = ساوَى (برابر شد، مساوی شد)	بَحَثَ عَن = فَتَشَ (جستجو کرد)	الجزء = الأجر (پاداش)
الْبَيْت = الدَّار (خانه)	الدَّاء = المرض (بیماری)	الغاية = القصد = الهدف (هدف)
تَعَلَّمَ = تَفَقَّهَ (آموخت ، یاد گرفت)	نَامَ = رَقَدَ (خوابید)	بَحَّحَ = فَازَ (پیروز شد، رستگار شد)
الفَرِيق = الجماعة (گروه ، دسته)	يُصْبِرُ = يُشَاهِدُ (می بیند)	المسابقة = المهاراة (مسابقه)
الْفَضْل = الجود (بخشش)	يَشْعُرُ بِ = يُحْسِنُ (احساس می کند)	البُعْث = القيامة (رستاخیز)
الْبُنْيَان = البناء = الإمارة (ساختمان)	يَزَعُمُ = يَظُنُّ = يَحْسَبُ (گمان می کند)	يَحْتَبِرُ = يُجَرِّبُ = يَتَمَحَّرُ (می آزماید)
الجِلْد = القَشْر (پوست)	القَدْر = القيمة (ارزش ، بها)	اللِّبَاس = الثَّوب (لباس)
الدَّاء (بیماری) ≠ الصَّحَّة / العافية (سلامتی)	الأجر (پاداش) ≠ العقاب (کیفر ، مجازات)	البُخْل (خست ، خسیس بودن) ≠ الجود (بخشش)
الموت (مرگ) ≠ الحیاة (زندگی)	القادر (توانا) ≠ العاجز (ناتوان)	خَانَ (خیانت کرد) ≠ أَوْفَى (وفا کرد)
أضَاعَ (از بین برد) ≠ أَصْلَحَ (درست)	إبتَعَدَ (دور شد) ≠ إقْتَرَبَ (نزدیک شد)	نَامَ (خوابید) ≠ اسْتَيْقَظَ (بیدار شد)

		(کرد)
كَتَمَ (پنهان کرد) ≠ أَظْهَرَ / بَيَّنَّ (آشکار کرد)	الشَّرَاءَ (خریدن) ≠ البَيْعَ (فروختن)	فَارَزَ بِـ (به دست آورد) ≠ فَقَدَ (از دست داد)
الخَائِنَ (خیانتکار) ≠ الوَفِيَّ (باوفا)	المُتَرَدِّدَ (دو دل) ≠ العَازِمَ (مصمم)	بَجَحَ (پیروز شد) ≠ اِهْرَمَ / فَشَلَ (شکست خورد)
الطَّوِيلَ (طولانی ، بلند) ≠ القَصِيرَ (کوتاه)	مَلَأَ (پر کرد) ≠ أَفْرَغَ (خال کرد)	المَدِينَةَ (شهر) ≠ الرِّيفَ / القَرْيَةَ (روستا)
	الرَّيْبَ (شک ، تردید) ≠ اليَقِينَ (یقین)	الكَسَلَ (تنبلی) ≠ السَّعَى / المحاوَلَةَ (تلاش ، کوشش)

کلمات مترادف درس دوم سال دوازدهم انسانی

المَمْلَكَة = الدَّوْلَة = البِلَاد (کشور ، دولت)	الحديث = الجديد (نو ، تازه)	السُّور = الجِدَار (دیوار)
اِنْتَشَرَ = شَاعَ (پخش شد ، گسترش یافت)	التَّحْوِيلَ = التَّغْيِيرَ (دگرگونی)	الإِنجَاز = الأَدَاءَ (انجام دادن)
الإِنشَاء = الإِيجَاد (به وجود آوردن)	رَجَاءً = مَن فَضِّلِكَ (لطفاً)	الجُلْبُ = القِشْر = الغِشَاء (پوست)
المُجِدِّد = المُجْتَهِد = السَّاعِي (کوشا)	الحَزِين = المَكْرُوب (اندوهگین)	المَمَرُّ = المَعْبَر (گذرگاه)
القَتْل = المَجْرَزَة (کشتار)	الإِشَاعَة = البَثُّ (پخش کردن ، پراکندن)	أَرَادَ = طَلَبَ = شَاءَ (خواست)
الدَّنْب = الإِثْم = السَّيِّئَة (گناه)	قَرَأَ = تَلَا (خواند)	المُخْتَلِي = المَمزُوج (آمیخته)
عَصَى = تَمَرَّدَ (نافرمانی کرد)	الاسْتِخْدَام = الاسْتِفَادَة (استفاده کردن ، بهره برداری)	إِزْدَادٌ = كَثُرَ (زیاد شد)
مَنَحَ = أَعْطَى (داد ، بخشید)	رَجَعَ = عَادَ (بازگشت)	الشَّابُّ = الفَتَى (جوان)
المُبْتَسِم = المَضَاحِك (خندان)	الصَّوَابُ = الصَّحِيح (درست)	قَامَ = نَهَضَ (برخاست)
بَعَثَ = أَرْسَلَ (فرستاد)	الصَّرَاطُ = الطَّرِيقُ = السَّبِيلُ (راه ، روش)	خَيِّبَةُ الأَمَلِ = اليَأْسُ (نا امیدی)
الجَوْلَة = السِّيَاحَة (گردش)		الثَّوَابُ = الأَجْر (پاداش)
إِسْتِطَاعَ = قَدَّرَ (توانست)	الإِبْدَاع = الإِخْتِرَاع (نوآوری)	دَهَبَ = رَاحَ = سَارَ (رفت)
العام = السَّنَة (سال)	الصَّبِيُّ = الطِّفْلُ (کودک)	صَعَّ = إِجْعَلَ (قرار بده)
		يَفْتَى = يَضِيعُ (از بین می رود)

کلمات مترادف درس سوم سال دوازدهم انسانی

الثَّمَر = الفَاكِهَة (میوه)	صَارَ = أَصْبَحَ (شد)	إِخْتَارَ = اِنْتَخَبَ (برگزید)
أَسْرَعَ = عَجَلَ (شتافت)	مَرَّ = عَبَرَ (عبور کرد)	إِنْفَضَ = تَفَرَّقَ (پراکنده شد)
القَوْل = الكلام = الحديث (سخن ، کلام)	أَعْتَقَ = أَطْلَقَ (آزاد کرد)	الشَّيْخُ = العَجُوز (پیرمرد)

الْعَوْدَة = الرجوع (بازگشت)	عَرَسَ = زَرَعَ (کاشت)	الصَّالَة (سالن)
الفَسِيلَة = العَرَس (نهال)	نَحَوَ = تَجَاهَ (سمت ، به سوی)	أَمَلَّ = رَجَا (امید داشت)
قَدَّرَ = اسْتَطَاعَ (توانست)	الهجرة = الرحلة (مهاجرت کردن ، کوچ کردن)	المُلْبَس = الكِساء = الرِّداء = الثُّوب (لباس)
الدَّاء = المَرَض (بیماری)	أَكْرَمَ = احْتَرَمَ (گرامی داشت ، احترام گذاشت)	دَخَلَ = وَرَدَ (داخل شد ، وارد شد)
الصَّبِيُّ = الطِّفْل (کودک)	الوعاء = الإناء (ظرف)	نَصَرَ = سَاعَدَ = أَعَانَ (یاری کرد)
رَاحَ = دَهَبَ (رفت)	فَاضَ = اِمْتَلَأَ (لبریز شد ، پر شد)	الجَمَاعَة = المَعْشَر (گروه ، جماعت)
الأعوام = السنين (سال ها)	الخشيعة = الخوف (پروا ، ترس)	الإمتحان = الاختبار (آزمایش)
قاتل = حارب (جنگید)	قَعَدَ = جَلَسَ (نشست)	التناول = الأكل (خوردن)
الروح = الرحمة (رحمت)	إنزعج = حزن (غمگین شد ، آزرده خاطر شد)	

کلمات مترادف درس چهارم سال دوازدهم انسانی

التَّخْرِيبُ = التَّدْمِير (خراب کردن ، ویران کردن)	المَجْفُوعُ = المَطْرُود (رانده شده)	بَغْتَةً = فَجْأَةً (ناگهان)
الهَوَاءُ = الجَوُّ (هوا)	اِقْتَدَى = تَبِعَ (پیروی کرد)	الرَّابِطَة = العَلَاقَة (رابطه ، پیوند)
لَا حَظَّ = شَاهَدَ رَأَى (دید ، مشاهده کرد)	العَتِيقُ = القديم (قدیمی ، کهنه)	الوَرَعُ = التَّقْوَى (پارسایی ، پرهیزکاری)
المُزَارِعُ = الفَلَّاحُ (کشاورز)	السَّدَادُ = الصَّوَابُ (درستی)	المُشْكَلَة = الشَّدِيدَة (سختی)
قَرَّرَ = عَزَمَ عَلَى (تصمیم گرفت)	النُّورُ = الضُّوءُ (روشنایی)	العَيْشُ = الحَيَاةُ (زندگی)
اسْتَمَرَّ = اسْتَدَامَ (ادامه یافت)	الفَهِيمُ = العَاقِلُ (خردمند ، دانا)	الكَائِنُ = المَجُودُ (موجود ، هستی)
الاسْتِقْرَارُ = الهدوء (آرامش)	الصَّدِيقُ = الحَبِيبُ (دوست)	يَلْجَأُ = يَعُوذُ (پناه میبرد)
تَعَدَّى = تَجَاوَزَ (دست درازی کرد ، پای فراتر نهاد)	الفُرْصَة = المَجَالُ (فرصت ، زمینه)	العُشُّ = الوُكْنَة (آشیانه ، لانه)
العَائِلُ = الفَقِيرُ (فقز ، تهیدست)		

کلمات مترادف درس پنجم سال دوازدهم انسانی

الدَّرِيَّةُ = الأولاد = النِّسْلُ (نسل ، فرزندان)	حَافِظًا عَلَى = رَاقِبًا (مواظب بود ، نگهداری کرد)	الْبَيْتُ = المنزل = الدار (خانه)
الحِظُّ = النَّصِيبُ (بهره ، بخت ، اقبال)	الصَّوَابُ = الصحيح (درست)	الشَّرُّ = السُّوءُ (بدی)
البَلَدُ = المَمْلَكَة (کشور ، سرزمین)	الكَرِيمُ = الجَوَادُ = الرَّحْمَانُ (بخشنده ، بزرگواری)	الدَّنْبُ = الإِثْمُ (گناه)
الحَدَثُ = الواقِعَة (اتفاق)	سَتَرَ = كَتَمَ (پنهان کرد ، پوشاند)	القَدَمُ = الرِّجْلُ (پا)
وَضَعَ = جَعَلَ (قرار داد)	سَاعَدَ = نَصَرَ = أَعَانَ (کمک کرد)	اللِّبَاسُ = الثُّوبُ (لباس)
يُنِيرُ = يُضِيءُ (نورانی می کند)	رَجَعَ = عَادَ (برگشت)	الفَرِيْسَة = الصَّيْدُ (شکار)
الإنْشِرَاحُ = البَهْجَة = الفَرَحُ = اليُّرُورُ (شادمانی)	النُّورُ = الضُّوءُ (نور)	عَرَّ = خَدَعَ (فریب داد)
النَّجَاحُ = الفَوْزُ (پیروزی)	أَكْرَهَ = أَبْغَضَ (متنفر شد ، ناپسند داشت)	الشَّامِلُ = الحاوِيُ (فراگیر ، دربردارنده)
الآخِرُ = النَّهَايَة (پایان)	أَرَادَ = شَاءَ (خواست)	عَفَرَ = عَفَا (بخشید)
الجديد = الحديث (نور ، جدید)		

متضادهای سال دوازدهم انسانی

معنی	متضاد	معنی	کلمه
سلامتی	الصَّحَّةُ / العافیة	بیماری	الدَّاء
زندگی	الحیة	مرگ	الموت
درست کرد	أصلَح	از بین برد	أضاع
از دست داد	فَقَدَ	به دست آورد	فازَ بِـ
شکست خورد	إهْزَمَ / فَشَلَ	پیروز شد	مَجَّحَ
روستا	الرَّيف / القرية	شهر	المدينة
تلاش ، کوشش	السَّعی / المحاولة	تنبلی	الکسل
کوتاه	القَصیر	طولانی ، بلند	الطویل
آشکار شد	أظهرَ / بَيَّنَّ	پنهان کرد	كتمَ
بیدار شد	استَبَقَطَ	خوابید	نامَ
بخشش	الجود	خسست ، خسیس بودن	البخل
کیفر ، مجازات	العقاب	پاداش	الأجر
ناتوان	العاجز	توانا	القادر
نزدیک شد	إقْتَرَبَ	دور شد	إبتعدَ
فروختن	البيع	خریدن	الشراء
مصمم	العازم	دو دل	المتردد
خالی کرد	أفرغَ	پر کرد	مألاً
یقین	الیقین	شک ، تردید	الرَّيب
اختیار ، انتخاب	الاختیار	اجبار	الإكراه
با وفا	الوفی	خیانتکار	الخائن
وفا کرد	أوفى	خیانت کرد	خانَ

درس اول

معنی	متضاد	معنی	کلمه
	بضیر		النافع

درس دوم

پیاده شد	نَزَلَ	سوار شد	رَكِبَ
			أَحْسَنَ
پشت	خَلْفَ / وَرَاءَ	روبرو	أَمَامَ
اجازه	مَنْعَ لِـ		مَنْعَ
گرفت	أَخَذَ	داد	أَعْطَى
	وَوِي		يُضْعِفُ
بست	أَغْلَقَ	باز کرد	فَتَحَ
سرما	الْبُرُودَ	گرما	الْحَرَارَةَ
دور	الْبَعِيدَ	نزدیک	الْقَرِيبَ
زیاد	الكَثِيرَ	کم	الْقَلِيلَ
امیدواری	الرَّجَاءَ	نا امید	الْأَمَلَ
	بِرَ		الصَّعَرَ
باقی می ماند	يَبْقَى	نابود می شود	يَفْتَقَى
	بِحَ		الْحَزِينَ
گذشته	الْمَاضِيَ	آینده	الْقَادِمَ
	الْحُسْنَ	بدی	السُّوْءَ
بازگشت	عَادَ	رفت	ذَهَبَ
	الْحَرْبَ		السَّلَامَ
خراب کردن	التَّخْرِيبَ	آباد کردن	الإِعْمَارَ
			المَيْتَسِمَ
از دست داد	فَقَدَ	به دست آورد	كَسَبَ
		زشتی	الْقُبْحَ
فراموش کرد	نَسِيَ	به یاد آورد	تَذَكَّرَ
	التَّقْيِلَ		الْخَفِيفَ
پیروی کرد	أَطَاعَ	نافرمانی کرد	عَصَى
		وسیع ، فَرَاخَ ، گَشَ	الْوَاسِعَ
نو ، جدید	الحَدِيثَ	قدیمی	العَتِيقَ

معنی	متضاد	معنی	کلمه
اسیر کرد	أَسَرَ	آزاد کرد	أَعْتَقَ

درس سوم

ناامید شد	يَيْسَ	امید داشت	أَمَلَ
ارزان شد	رَخِصَ	گران شد	غَلَا
زندانی ، اسیر	الْأَسِير	آزاد	الْحُرَّ
فروختن	الْبَيْعَ	خریدن	الشُّرَاءَ
نرم	اللَّيِّنَ	سفت و سخت	الصُّلْبَ
تنگ شد	ضَاقَ	فراخ شد	إِنْسَعَ
بلند شد ، برخاست	قَامَ	نشست	قَعَدَ
گرفت	أَخَذَ	داد	أَعْطَى
سلامتی	الصِّحَّةَ	بیماری	الدَّاءَ
راست	الْيَمِينَ	چپ	الشِّمَالَ
خوشحال شد	فَرِحَ	ناراحت شد	إِنْزَعَجَ
کوچک شد	صَغُرَ	بزرگ شد	كَبُرَ
سود	الْفُجْعَ	زیان	الْحُسْرَ
مهربان	الْحَنُونَ	سنگدل	غَلِيظَ الْقَلْبَ
پایان	النِّهَايَةَ	آغاز	الْبِدَايَةَ
بلند	الطَّوِيلَ	کوتاه	الْقَصِيرَ
نزدیک شد	إِقْتَرَبَ	دور شد	إِبْتَعَدَ
دروغ پنداشت	كَذَّبَ	باور کرد	صَدَّقَ
مرگ	الموت	زندگی	الحياة
جوان	الشَّابَّ	پیر	العجوز
خوابید	نَامَ	بیدار ماند	سَهَرَ
زیاد می شود	يَزْدَادُ / يَكْتَثُرُ	کم می شود	يَنْقُصُ
مجبور کرد	أَكْرَهَ	اختیار داد	خَيَّرَ
خالی شد	فَرَّغَ	لبریز شد	فَاضَ
رفتن	الذَّهَابَ	ماندن	الإقامة

معنی	متضاد	معنی	کلمه
پاکیزگی	النَّظَافَةَ	آلودگی	التَّلَوُّثَ
مجازات کرد	عَاقَبَ	بخشید	عَفَّرَ
نظم، سامان	الانْتِظَامَ	آشفستگی	الاختلال

درس چهارم

خندید	ضَحِكَ	گریست	بَكَى
تمام کرد	أَتَمَّ	شروع کرد	بَدَأَ
نادان	الجاهل	دانا	الفهيم
راستی ، درستی	الصُّهُدِق	نیزنگ	الخداع
دشمن	العَدُو	دوست	الصَّدِيق
خوش بین	المُتَّفَائِل	بدبین	الْمُتَشَائِم
دودل بود، شک داشت	تَرَدَّد	مطمئن شد	تَأَكَّدَ مِنْ
آسانی	السُّهُوَلَة	سختی	الصُّعُوبَة
بیگانه ، خارجی	الأجَنَبِي	هم وطن ، شهروند	المواطن
بندگی ، اسارت	الأَسْر	رهای	التَّخْلُص
تاریکی	الظُّلَام	روشنایی	النُّور
پیشروی کرد	تَقَدَّمَ	عقب نشینی کرد	إِنْسَحَبَ
گسیختگی ، جدایی	الفَصْل	رابطه ، پیوند	الرَّابطة
فراموش کرد	نَسِيَ	به یاد آورد	تَذَكَّرَ
آباد کردن	الإعمار	خراب کردن	التَّخْرِب

معنی	متضاد	معنی	کلمه
برگرداند ، نپذیرفت	رَدَّ	پذیرفت	تَقَبَّلَ
آغاز	الأوَّل / البِدَايَة	پایان	الآخِر
بدی	السَّيِّئَة	نیکی	الحَسَنَة
کم	القليل	زیاد	الكثير
کمی	القلَّة	فراوانی	الكثرة
خسیس	البخيل	بخشنده	الكَرِيم
خالی کردن	أَفْرَغَ	پر کن	إمأأ
قدیمی ، کهنه	العَتِيق	نو	الجديد
آلودگی	التَّلَوُّث	تمیزی	النَّظَافَة
زیان آور	المضِرّ	سودمند	النَّافِع
نادرست	الخطأ	درست	الصَّوَاب
جوان	الشباب	پیر	العجوز
جنگ	الحرب	صلح ، آرامش	السَّلَام

درس پنجم

زینا	الجُمیل	زشت	المُبیح	
غم ، ناراحتی	الحُزن	شادمانی	الإنشراح	
خوبی	الحَیْر / الإحسان / البر	بدی	الشَّرَّ	
سنگین	الثَّقیل	سبک	الخفیف	
شکست	الفشل	پیروزی	النَّجَاح	
ناپسند می دارد ، بدش می آید	یَکْرَهُ	دوست دارد	یُحِبُّ	

اصطلاح	معنی	اصطلاح	معنی
أَقِمْ وَجْهَكَ	روی آور	عِلْمُ الْأَثَارِ	باستان شناسی
مَآثِر	مفاخر ، افتخارات	التُّقُوشُ وَ الرُّسُومُ	نگاره ها و نقاشی ها
التَّمَاثِيلُ	تندیس ها ، پیکره ها	دَارُ التَّمَثِيلِ	تماشاخانه ، اپرا
الشَّعَائِرُ	مراسم	أَنْ يُتْرَكَ سُدًى	بیهوده رها شوند
بَدَأَ الْقَوْمُ يَتَهَامَسُونَ	قوم شروع به پیچ پیچ کردند	إِذَا نُدِيَ	هرگاه صدا زده شود
يَوْمُ الْبَعْثِ	روز رستاخیز / قیامت	كَأَنَّهُمْ بِنِيَانٍ مَرصُوصِ	گویی آنان ساختمانی استوارند
لَا عِلْمَ لَنَا	هیچ دانشی نداریم	سِنَّ عَرِيضَةً	لبهء پهن
يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ	به جای خدا پرستیده می شود	مِنْ طِينَةٍ	از تکه گلی
عَظْمٌ وَ عَصَبٌ	استخوان و پی	المُفْسَدَةُ	مایهء تباهی
مَدَوْنَةُ مَدْرَسَتِكَ	وبلاگ مدرسه ات	تَمَّرٌ أَمَامَ عَيْنَيْ ذِكْرِيَاتِي	خاطراتم از جلوی دیدگانم میگذرند
يَا بُنَيَّتِي	ای دخترکم	تُوَلِّمْنِي رَجُلِي	پایم درد می کند
أَمَامَ التَّلَافُزِ	جلوی تلویزیون	الْمُتَقَرِّجُونَ	طرفداران
لَا تَهِنُوا	سست نشوید	كَانُوا وَاقِفِينَ	ایستاده بودند
سَيَّارَتُنَا مُعَطَّلَةٌ	ماشین خراب شدهء ما	مُصَلِّحُ السَّيَّارَاتِ	تعمیرکار ماشین ها
موقف تصليح السَّيَّارَاتِ	گاراژ تعمیر ماشین ها	فَيِّدُوا	به بند بکشید
التَّحْدِيدُ فِي الْإِخْتِيَارِ	محدودیت در انتخاب	أَنَا وَاثِقٌ	من مطمئنم
تَصَفَّحَ الْكِتَابَ	کتاب را سریع ورق زد و مطالعه کرد	جَدِيرًا بِالْعِنَايَةِ	قابل توجه است، شایستهء توجهاست
الصَّحْفِيُّ	روزنامه نگار	الظُّرُوفُ الْقَاسِيَةُ	شرایط سخت
المرحلة الابتدائية	دورهء ابتدایی	الثانوية	دبیرستان
كُلٌّ وَعَاءٌ يَضِيقُ	هر ظرفی پر می شود/تنگ میشود	قُبَيْلِ	کمی پیش از
سُمِّيكَاتِ	ماهی های کوچک	طَبَقًا لِإِرَادَتِهِ	براساس خواسته اش
الحَرْبُ الْمَفْرُوضَةُ	جنگ تحمیلی	إِنْتِصَارُ الثَّوْرَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ	پیروزی انقلاب اسلامی
النَّاسُ الْأَبْرِيَاءُ الْعُزْلُ	مردم بی گناه بی سلاح	سَاحَاتِ الْقِتَالِ	میادین جنگ
مُهَاجِمَةُ الْأَسْوَدِ	هجوم شیران	الْمِشْرَدُونَ	آوارگان
عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ	غافلگیرانه	يَا لَهَا مِنْ أَمْرَةٍ بَطْلَةٍ	چه بانوی دلآوری
عَلَاقَاتٌ ثَقَافِيَّةٌ	روابط فرهنگی	الأَوْضَاعُ الْحَرْجَةُ	اوضاع متشنج، بحرانی
خَلَقَتْهَا الثَّوْرَةُ	انقلاب آن را به جا گذاشت	الْمُقَاتِلُونَ	رزمندگان ، جنگجویان
بِرَأْيِكَ	از نظر شما	الحرب العالمية	جنگ جهانی

کشتار ، قتل عام	بَحْرَزَةٌ	ننگ نیست	لَيْسَ عَارًا
اشغال شده	المَحْتَلَّةُ	قصاب	جَزَّار
رژیم بعثی	النَّظَامُ البعثی	اشغال	الإحتلال
پند و پند گرفتن	العبرة و الإعتبار	نیروهای اشغالگر	جُيُوشٌ مُحْتَلَّةٌ
خواب او را رها نکرد	لَزِمَهُ المِنَامُ	خوابید	لَزِمَ المِنَام
دشت و تخته سنگ	السَّهْل و الصَّفا	پایت را دراز کن	مُدَّ رِجْلَكَ
با کمک	مُسْتَعِينًا بِـ	معلم خودش	مَعْلَمٌ نَفْسِهِ
دوره اموی	العصر الأمويّ	دشت مکه	البطحاء
بیرون احرام	الحِلّ	خود را به نادانی زدن	التَّجَاهُلُ
فروپاشی ، تجزیه	تحلیل	ماه های غیر حرام	الأشهر الحِلّ
از دودمانم	مِن دُرَّتِي	کار بر او دشوار آمد	شَقَّ عَلَيْهِ الأمر
عروس دریایی	قنديل البحر	خرچنگ	السَّرطَان
طرفداران ، شیفتگان	هُوَاةٌ	نیش درد آور	لَسَعَةٌ مُؤَلِمَةٌ
منجلاب ، جهنم	هاوية	طرفداران فوتبال	هُوَاةُ كُرَةِ القَدَم
خشکسالی	جافّ	هنگام خشکسالی	عند الجفاف
خشکانیدن ، خشک شدن	بَجَفَفَ	خشک شده	بُجِفَفَ
به خواب عمیقی فرو می رود	يَنَامُ نومًا عميقًا	خودش را دفن می کند ، خودش را پنهان می کند	يَدْفِنُ نَفْسَهُ
تو را آرامش بختی	أنت خيرٌ هدوءً	دارای دو چنگک	ذو الكلابتين
هیچ راه گزینی از آن نیست	لا فرارَ منه	درچیزی که به او مربوط نمیشود	فی ما لا يُعْنِيهِ
ملتی پاک نژاد	شعباً طيّب الأعراف	در روزی توفانی	فی يوم عاصف
از مرزهای شبه جزیره	عَن حدود شبه الجزيرة	رگی دارد که میزند (نبض دارد)	لَهُ عِرْقٌ يَنْبِضُ
بیشتر از آثار علمی شان	مُعْظَم آثارهم العلميّة	تلاش بسار نمودند	بَدَلُوا وَجْهًا
دولتش رفتنی است	دولتُهُ ذاهبةٌ	قیامت برپا می شود	تقومُ السَّاعَةُ
پس بر یتیم قهر نکن	اليتيمَ فلا تقهر	چهره هایی شاداب	وجوهٌ ناضرةٌ
پا را می لغزاند	يَزِلُّ القَدَم	پس او را تران	فلا تنهه
پس با آنان مدارا کن و ایشان را راضی نما	فدارهم و أرضهم	شکوفه گل هایش	نور وروده
مرا و کشورم را پشتیبان باش	إحمني و احمِ بلادی	ای برآورنده دعاها	يا مجيب الدعوات
پلیس	الشُّرطی	زندگی سرشار از موفقیت	حياةٌ مليئةٌ بالنجاح
آن را در چاپخانه چاپ کرد	طَبَعَهُ فِي مَطْبَعَةٍ	اداره و پلیس	الشُّرطة
چیزی نیست	ما مِن شَيْءٍ	لانه ها	الأعشاش

🔴 متشابهات درس اول دوازدهم انسانی

إِمْرِي (انسان ، شخص) / إِمْرَأَة (زن) / مُرَّة (تلخ) / مَرَّة (بار ، دفعه)
الدَّاء (بیماری) / الدَّوَاء (شفا ، دارو)
جَزَم (پیکر) / جُرْم (گناه) / أَجْر (پاداش) / جَزَّ (حرف جز)
بَدَل (جانشین) / بَدَّلَ (تبدیل کرد)
حَدِيد (آهن) / حَدَاد (آهنگر) / مُحَدَّد (مشخص) / حَدَّ (اندازه)
سَوِي (جَز) / يَسْتَوِي ، اِسْتَوَى (برابر است ، برابر شد) / سُوء (بدی)
زَعَمَ (گمان کرد) / زَعِيم (رهبر)
غَايَة (هدف) / نَهَايَة (پایان) / بَدَايَة (آغاز)
بَعَثَ (رستاخیز) / بَعَثَ (فرستاد) / اِنْبَعَثَ (فرستاده شد) / باَعَثَ (علت ، سبب)
الرَّيْبَ (شک) / الرَّيْبَ (روغن) / البَيْتَ (خانه)
العَظْمَ (استخوان) / العَظْمَ (تصمیم ، اراده) / الحِزَامَ (کمربند)
سَارَعَ (شتافت) / سَاعَدَ (یاری کرد) / سَارَ (حرکت کرد) / اَسْرَعَ (شتافت)
حَمَلَ (تحمیل کرد) / حَمَلَ (بُرد ، حمل کرد) / حَمَلَ (باربر) / حَامِلَ (حمل کننده)
داء (بیماری) / دَوَاء (دارو) / دَوْدَة (کرم) / دَوَّرَ (نقش)
كَذَبَ (دروغ) / كَاذِبَ (دروغگو) / كَذَّابَ (بسار دروغگو) / كَذَّبَ (دروغ گفت)
مُفْسِدَة (مایه تباهی) / يَفْسِدُ (فاسد می شود) / مُفْسِدَ (هم نشین) / مَجَلَسَ (محل نشستن) / اِجْلَاسَ (نشاندن)
فَهِمَ (فهمید) / فَهَمَ (فهماند) / مُفَهِّمَ (فهماننده) / تَفَهِّمَ (فهماندن) / فَهَمَ (فهمیدن)
قَطَعَ (بُرید) / اِنْقَطَعَ (بُریده شد) / قاطِعَ (بُرنده)
مَقْطُوعَ (بریده شده) / اِنْقِطَاعَ (بریده شدن)
عَفَرَ (آمرزید) / اِسْتَعْفَرَ (آمرزش خواست) / غَاْفِرَ (آمرزنده) / مَغْفُورَ (آمرزیده شده) / مُسْتَعْفِرَ (آمرزش خواهنده)
غَفَّارَ (بسیار آمرزنده) / اِسْتِغْفَارَ (آمرزش خواستن)
ضَلَّ (گم شد ، گمراه شد) / ضَلالَ (گمراهی) / اَضَلَّ (گمراه کرد)

🔴 متشابهات درس دوم دوازدهم انسانی

السَّبْعَة (هفت ، هفتگانه) / السَّابِع ، السَّابِعَة (هفتم)
تَحْت (زیر) / جَنْب (کنار)
نَمَلَة (مورچه) / حَفَلَة (جشن) / لِحْظَة (لحظه) / جَرَادَة (ملخ)
شَعِيرَة ، شَعِير (جو) / شَعَرَ بِ... (احساس کرد) / شَعُور (احساس) / شَاعِرَة (شاعر زن)
جُلْب (پوست (مربوط به غلات است.)) / جِلْد (پوست بدن) / جَلَب (آورد)
ثَلَاثَة (سه) / ثَلَاثَاء (سه شنبه) / ثَالِث ، ثَالِثَة (سوم)
وُلِدَ (متولد شد) / وَاوَلِد (پدر) / وُلِدَ (پسر ، فرزند)
صَبِي (کودک ، پسر) / سَمِي (نامیده شد)
مَصْنَع (کارخانه) / مَعْمَل (کارگاه) / صَنَعَ (ساخت) / صَانِع (سازنده)
السَّائِل (مایع) / السُّؤَال (سؤال) / السَّرِيع (باشتاب)
وَ لَوْ (اگرچه) / لَوْ (اگر)
مُنْدُ (از زمان) / حِينِنْدِ (هنگامی که) / عِنْدِنْدِ (هنگامی که ، در این هنگام) / إِذَا (هنگامی که ، آن گاه)
تَطْوِير (بهینه سازی) / طَائِر (پرنده) / طَائِرَة (هواپیما) / طَيْرَان (پرواز) / يَطِيرُ (پرواز می کند)
مُجِدًّا (کوشا) / جِدًّا (بسیار) / جَدِيد (نو) / جَدُّ (کوشید ، تلاش کرد) / وَجَدَ (یافت) / أَوْجَدَ (پدید آورد)
يُجْرِي (اجرا می کند) / يَجْرِي (جاری است) / جَارٍ (جاری ، روان) / مُجْرِي (اجرا کننده)
وَاصِلَ (ادامه داد) / وَصَلَ (رسید) / مُوَاصَلَة (ادامه دادن) / وَصَلَ (رسیدن) / وَصُول (رسیدن) / مُوَصِلَ (رسانا)
الْبِنَاء (ساختمان) / الْبِنَاء (سازنده) / الْبَانِي (سازنده)
الْقُوَات (نیروها) / الْقَنَوَات (کانال ها) / الْقُوَات (غذا) / الْقُوَة (نیرو)
سَهَّلَ (آسان کرد) / السَّهْل (دشت) / سَهَّلَ (آسان) / سُهول (دشت ها)
زَرَعَ (کاشت) / زِرَاعَة (کشاورزی) / زَارِع (کشاورز) / زَرَعَ (محصول ، کاشتن)
قَتَلَ (کشت) / قَتَلَ (کشتن) / مَقْتُول (کشته شده) / قَاتِل (کشنده) / مَقْتَل (کشته شدن)
إِعْمَار (آباد کردن) / عَمُود (ستون) / عُمَر (عمر ، سن)
مُوتَ (مرگ) / مَيِّتَ (مرده) / مَاتَ (مُرد) / أَموات (مردگان)
ذُنْب (گناه) / ذُنْبَ (دُم) / ذَيْب (گرگ)
كِيمِيَاء (شیمی) / فِيزِيَاء (فیزیک)
الطَّب (پزشکی) / الطَّبِيب (پزشک)
أَضْعَفَ (ضعیف کرد) / ضَعِيفَ (ناتوان) / ضَعْفَاء (ناتوانان) / ضَعْفَ (ناتوانی)
تَحْوِيلَ (دگرگونی) / تَطْوِير (بهینه سازی)
حَدَّدَ (مشخص کرد) / حَدَاد (آهنگر) / حَدِيد (آهن) / حَدَّ (اندازه)

حُدود (مرزها) / حادّ (تیز)
فَرَنسِيَّة (فرانسوی) / فَرِيْسَة (شکار) / فَرَنسا (فرانسه) / فَرَس (اسب)
مَنْجَم (معدن) / مَجَال (زمینہ) / جَوْلَة (پرسہ) / نَجْم (ستاره)
نَشَرَ (پخش کرد) / اِنْتَشَرَ (پخش شد)
اِنْفَاق (انفاق کردن) / اَنْفَاق (تونل ها)
لَاعِب (بازیکن) / بائِع (فروشنده) / لَعِب (بازی کرد) / باع (فروخت) / بَيْع (فروش) / مَلْعَب (ورزشگاه)
مَرَّ (گذرگاه) / مَرَّ (گذشت) / مُرور (دوره کردن) / مَدَّ (کشید)
سور (دیوار) / سِرَّ (حرکت کن) / سَارَ (حرکت کرد)
الدَّرَجَة (عامیانه) / الدَّرَجَة (مقام ، اندازه)
التَّجْمِيل (آرایشی) / الجَمِيل (زیبا) / الجَمال (زیبایی) / الجَلِيل (بزرگ) / الجَمَل (جمله ها)
اللبّون (پستاندار) / اللبّن (شیر)
الفأر (موش) / الغار (غار) / النّار (آتش)
عَمال (کارگران) / عَمِل (مزدور) / عَمَلَاء (مزدوران) / عَمِل (کارگر)
كُتِبَ (نوشت) / كُتِبَ (نوشته شد) / كِتَاب (کتاب) / كِتَابَة (نوشتن) / كَاتِب (نویسنده) / تَكَاتِبَ (نامه نگاری کرد) / مُكَاتِبَة (نامه نگاری کردن)
مَنَعَ (بازداشت) / اِمْتَنَعَ (خودداری کرد) / مَانِع (بازدارنده) / مَنَعَ (بازداشتن) / اِمْتِنَاع (خودداری کردن)
عَمِلَ (کار کرد ، عمل کرد) / عَامَلَ (رفتار کرد) / مَعَمَلَ (کارگاه) / عَامِل (رفتار کن) / عَامِل (کارگر) / مُعَامَلَة (رفتار کردن) / عَمِلَ (مزدور)
ذَكَرَ (یاد کرد) / تَذَكَّرَ (به یاد آورد) / تَذَكَّرَ (به یاد آوردن) / ذَكَرَ (یاد کردن)

🎯 متشابهات درس سوم دوازدهم انسانی

الرَّحْمَة (رحمت) / الرُّوح (رحمت) / رَاحَ (رفت)
لِنْتَ (نرم خوی شدی) / كُنْتَ (بودی)
فَطَّ (تندخو) / فِصَّة (نقره) / فَازَ (رستگار شد) / اِنْفَصَّ (پراکنده شد)
جاءَ (آمد) / جُوع (گرسنگی)
سَلِمَ (سالم ماند) / سَلَّمَ (سلام کرد) / اَسْلَمَ (اسلام آورد ، مسلمان شد)
قَبِلَ (پذیرفت) / قَبِلَ (بوسید) / قَبِلَ (پیش)
فَرِحَ (خوشحال شد) / فَرِحَ (شاد ، خوشحال) / فَرِحَ (شادی ، خوشحالی)
بِنْتَ (دختر) / نَبَات (گیاه) / بَنَات (دختران)

والِد (پدر) / وُلِد (پسر) / وَالِدَة (مادر) / وَالِدَيْن (پدر و مادر)
إِنزَعَجَ (آزرده شد) / عَجَزَ (ناتوان شد) / عَجُوز (پیرزن ، پیرمرد)
الرِّضَاعَة (شیرخوارگی) / الإِضَاعَة (تلف کردن) / الرِّضَايَة (خشنودی)
يُلَاعِبُ (بازی می کند) / لَاعِب (بازیکن) / مَلَعَب (ورزشگاه) / لَعِب (بازی ، بازیچه)
يَافِع (جوان کم سال) / نَافِع (سودمند)
التَّعَلُّق (وابستگی) / التَّعَلُّم (یادگیری) / عَلَّقَ (آویخت) / تَعَلَّقَ (آویختن) / تَعَلِيم (یاد دادن)
الطُّفُولَة (خردسالی) / الطِّفْل (کودک) / الأَطْفَال (کودکان)
مَرَّ (گذشت) / مَرَّ (تلخ) / مُرور (دوره کردن ، گذشتن ، عبور کردن)
صَدَقَ (باور کرد) / صَدَقَ (راست گفت) / تَصَدَّقَ (باور کردن) / صَدَاقَة (دوستی) / صِدْق (راستی)
أَكْرَمَ (گرامی داشت) / أَكْرَمَ (بزرگوارتر ، بزرگوارترین) / كِرَام (بزرگان)
رَدَاء (روپوش بلند) / الدَّاء (بیماری)
خَيَّرَ (اختیار داد) / خَيْرَ (بهتر ، بهترین) / أَخْيَار (برگزیدگان)
الإِقَامَة (ماندن) / أَقَامَ (برپا داشت)
العَوْدَة (برگشتن) / عَادَ (بازگشت) / عُوِدَ (چوب) / عِيد (عید) / العَمود (ستون)
فَسِيلَة (نخال) / صَحِيفَة (روزنامه) / فَرِيسَة (شکار)
جَوَز (گردو) / أَجَرَ (پاداش) / جُزِرَ (جزیره ها) / نَوَمَ (خواب)
يَأْمَلُ (امید دارد) / أَمَلَ (آرزو ، امید)
يُثْمِرُ (میوه می دهد) / ثَمَرَ (میوه) / ثِمَار ، أَثْمَار (میوه ها) / ثَمَرَة (نتیجه)
أَبَقَ (نگهدار) / الإِقَامَة (ماندن) / أَعْتَقَ (آزاد کرد)
الإِعْزَازَ (گرامی داشتن) / بِاعْزَازَ (با عزت) / المُعْزَازَ (گرامی)
عَرَسَ (کاشت) / العَرَسَ (نخال ، کاشتن نخال)
الأَسْرَ (اسارت) / أَسْرَى (حرکت داد) / أَسِير (اسیر)
بَكَى (گریه کرد) / البَاكِي (گریان) / بَكْمَاء (لال)
فَاضَ (لبریز شد) / فَازَ (رستگار شد)
غَلَا (گران شد) / غَالِي (گران)
رَخِصَ (ارزان شد) / رَخِيسَ (ارزان)
صَلَبَ (سفت و سخت) / صَبِيَ (کودک) / صَعِبَ (دشوار ، سخت)
يَتَفَقَّهُونَ (دانش فرا می گیرند) / تَفَقَّهَ ((/ يُفَقِّهونَ (دانش می آموزند) / فَقَّهَ ((
الدَّنَابَ (گرگ ها) / الدُّنُوبَ (گناهان)
الأَسْوَدَ (شیران) / الأَسْوَدَ (سیاه)
الآبَارَ (چاه ها) / الآبَاءَ (اجداد)

متشابهات درس چهارم دوازدهم انسانی

خَلَقَ (آفرینش) / خَلَقَ (آفرید) / مَخْلُوق (آفریده شده) / خَالِق (آفریننده) / خُلُق (اخلاق)
ما أَجْمَل (چه زیباست) / جَمِيل (زیبا) / جَمَال (زیبایی)
خَلَلَ (اختلال ، خلل) / خِلَالَ (درمیان)
مَوْت (مرگ) / مَيِّت (مرده) / ماتَ (مُرد)
حَمْضِيَّة (اسیدی) / حَنْفِيَّة (یکتاپرستی) / حَديقَة (باغ) / حَقِيْبَة (چمدان)
قُرْب (نزدیکی ، نزدیک) / قَرَبٌ مِنْ (نزدیک شد) / قَرِيب (نزدیک)
الحُقْل (کشتزار) / الحُقْلَة (جشن)
مُوْلِمَة (درد آور) / أَلِيم (دردناک) / أَلَمَ (درد)
تَعَرَّضَ (در معرض قرار گرفت) / تَعَدَّى (تغذیه کرد)
رَبِّي (پرورش داد) / رَبِّي (پروردگار من)
مِهْنَة (شغل) / مُهْمَة (مأموریت)
مَجْفُوْ (رانده شده) / مَدْعُوْ (دعوت شده)
سَبْعَة (هفت) / تِسْعَة (نه) / سِتَّة (شش)
المُوَاطِن (شهروند) / الوَطَن (وطن)
المُتَشَائِم (بدبین) / المُتَفَائِل (خوش بین)
مُفْتَرِس (درنده) / فَرِيْسَة (شکار) / فَسِيْلَة (نغال)

متشابهات درس پنجم دوازدهم انسانی

مُجِيب (پاسخ دهنده) / أَجَابَ (پاسخ داد) / مُجِيب (دوستدار)
الصَّدْر (سینه) / التَّصْدِيْر (صادر کردن)
حَظَّ (بخت) / حَمْضِيَّة (اسیدی)
إِحْم (نگهداری کن) / اِرْحَم (رحم کن)
شِرَاء (خریدن) / شُرور (بدی ها) / شَرَّ (بدی)
مَرَضِي (بیماران) / مَرِيض (بیمار) / مَرَض (درد ، بیماری) / مُمَرِّض (پرستار)
أَقَامَ (برپاداشت) / مُقِيم (برپادارنده) / قُمَ (برخیز)
تَقَبَّلَ (بپذیر) / قَبَّلَ (بوسید)
غَفَّار (بسیار آمرزنده) / غَافِر (آمرزنده) / غَفَرَ (آمرزید) / اِسْتَغْفِر (طلب آمرزش کرد)

ساتر (پوشاننده) / ستر (پوشاند)
میزان (ترازو) / وزن (وزن) / اوزان (وزن ها)
اکره (ناپسند بدار) / اکراه (اجبار)
أعجوبة (شگفت آور) / عَجيب (شگفت)
ظاهرة (پدیده) / مظاهر (محل های ظهور ، صحنه ها)
صفحة (صفحه) / صحيفة (روزنامه) / صُحف (روزنامه ها)
تيمثال (مجسمه) / مَثَل (مثال) / أمثال (مثل ها)
عَظْم (استخوان) / عَزم (اراده ، تصمیم) / عِظام (استخوان ها)
أكبر (بزرگ تر) / كِبَار (بزرگان) / كبير (بزرگ)

